

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékire küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	10	Fél évre	8
Fél évre	5	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy nóra	1
Egy nóra	1	Egyesszám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felölös szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és ERONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Palinodia.

A város közönségének érdeklődése a polgármesteri szék felé fordul teljes mértékben. És ez természetes is. Mert ettől függ a város jövőjének egészséges kialakulása. Ha gyönge, tapasztalatlan, a maga javát minden közérdeknél jobban dédelgető . . . férfiu kerülne a városi közigazgatás élére: sok olyan reményről le kellene mondani, aminek teljesülése Debreczen város fejlődésével egyértelmű.

Szerencsére azonban a viszonyok úgy alakultak, hogy ez a csapás nem fog bekövetkezni. Debreczen város közönsége nyugodtan, sőt megnyugvással várhatja be a polgármester választás eredményét; mert a törvényhatósági bizottság tagjai jól megértették a rájuk háruló feladat fontosságát s úgy döntik el a kérdést, hogy közmegegyezés kelthet majd nyomában.

A törvényhatósági bizottság többsége alapos megfontolás után szemelte ki a maga jelöltjét. Hogy ez a jelölt egyúttal a függetlenségi párt tagja, ez folyománya annak, hogy Debreczen város szavazó polgárainak többsége szintén a függetlenségi párthoz tartozik.

Ez pedig semmiképen sem azt jelenti, hogy ezzel a politikai pártos-

kodás vonul be a közgyűlési terembe. Ez a jelölés s a többség jelöltjének: Kovács Józsefnek polgármesterré választása egyszerűen csak a fenálló helyzetnek logikai következménye.

Ime, ennyi az a „Szabadság“ f. hó 9-iki vezércikkéből, aminek én Palinodia címet adtam. Palinodia tudniillik annyit jelent, hogy visszafelé kell érteni azt, amit az író mond. S most kérem minden elfogulatlan szemlélőjét a dolognak, vajjon nem abban az alakjában van-e értelme egyedül a „Szabadság“ énekének, amint én azt fentebb idéztem? Nem kizárólagosan annak az igazi többségnek van-e joga így beszélni, a mely Kovács körül csoportosult és pedig igazi lelkesedéssel, a jelölt ambíciójának minden nyomásától menten, tiszta meggyőződésből? — Az idézőjel között itt leközölt „Szabadság“-féle okoskodás egyes pontjait rá bízom a kegyes és elfogulatlan olvasóra, ítélje meg higgadtan, vajjon azoknak Komlóssy Arthurra avagy Kovács Józsefre vonatkoztatva van-e igazuk.

Én ezúttal e «más alkalomra» írott cikknek csak egyetlenegy állítását veszem bonczkés alá. Azt mondja tisztelt laptársunk: „Ez a jelölés s a többség jelöltjének: Komlóssy Arthur-nak polgármesterré választása egyszer-

rűen csak a fenálló helyzetnek logikai következménye.“ Ezt a mondást úgy változtattam meg fentebb, hogy Komlóssy Arthur neve helyett Kovács József nevét tettem. Lassuk, melyikünknek van igaza?

Mi is a fenálló helyzet? Tisztelt laptársunk azt érti „fenálló helyzet alatt“, ami volt fenálló helyzet, hogy t, i. a törvényhatósági bizottsági tagok többsége kormánypárti férfiu. Ámbar ma már ezen is lehetne vitatkozni, nem is számítva azt a körülményt, hogy ebből a fennen hirdetett u. n. többségből a máskor rendelkezésre álló hivatalnok sereget a választások idején le kell ütni. De legyen az ő hite szerint: a törvényhatósági bizottsági tagok többsége még ma is kormánypárti! Ebből a Komlóssy Arthur polgármesterré választása csak úgy következhetne logikailag, ha az összes kormánypárti törvényhatósági bizottsági tagok egy szívvel-lélekkel kívánnák polgármesternek Komlóssy Arthurt.

Azonban ez nem így van. Mert a kormánypárti atyáknak egy nagyon tekintélyes része, tisztán a városi közügy érdekét tartva szem előtt, nem csatlakozott Komlóssyhoz, csak azért mert kormánypárti, hanem Kovács Józsefet tekinti jelöltjének, mert benne nem a függetlenségi párt vezérét, ha-

Hó alatt a föld.

Egy pár napig szabadultam a várostól, a füstös szerkesztőségi oduból. Az andalgós mozgású viczinális hóborított mezőségen szállított hazafelé. Takaros szerkesztősü vasút ez a Hajdunánás felé koczogó viczinális. Ennek a vasutnak a másodosztályu kocsi szakaszaiban fagyosra edzhetik a gémbereedt testet a reménytelen sarki utazók. Mig ezen a vonalon, legalább a II-od osztályu kocsi szakaszokban, ma is a kánikulai időjárásra kell gondolnunk, a mennyiben itt még nem fűtenek illetőleg nem melegítik oly mértékben a kocsikat, hogy a „vasutikupénak“ nevezett jégvermekben dideregven, epekedve ne gondolnánk a letűnt nyári napokra.

Nem csodálkozom, ha közelebb hirt olvasok a hajdunánási vonat lehető drága fülkéiben szoborra fagyott szegény utasokról.

A jégvirágos vasuti ablakon a forró lehelettel tallér nagy foltot olvasztván, a bágyadt szem előtt lapul a halomnélküli, hóborított síkmező. Nemely helyütt tanya házak kéménye füstöl, elegyülven a köddel. Pihen a magyarföld, pihennek az ő kerges

marku derek munkásai. Testvérek! a ti becsületes munkátok után édes, aldott a pihenés. Az új munkához ekkor gyűjtitek az erőt.

Dorog alatt ezifra szürös legény ballag a havas pusztá felé. Szüre alól biztatólag oldalog ki az arva tölgyfa botnak a vége . . . Arva tölgyfa bot, táblás rézfokosos arva tölgyfa bot, hajdanta nevezetesebb szerepet játszottál a keménykoponyájú hajduk virtuosos mérkőzéseinél, sőt, mint a hajdunánási vizsgálóbírósi adatai bizonyítják, a dorogi hajdulegények kezében ma is iziben perdül az arva tölgyfabot, az arva tölgyfabot.

Hajdunánáson most különösebben a disznótoros vacsorák mozdítják elő az öszszejevöteleteket. Minő hurkák, micsoda kolbászok és milyen fölséges töltött káposzták kerülnek az asztalra . . . E pompás falatokról az egyiptomi hétkövérszertendők nem ösmert, csak sejtett gyönyörűségei tárulnak fel, rögződnek bele képzeletünkbe, hogy aztán nyomon következzen a kiábrándulás; a mennyiben a nánási hajduk idej, vaczkornál savanyubb, kegyetlen mérgező bora ábrándi-

tólag hat a gyomorra, mint az igazán nemes bor mámorától kellemesen hevülő képzeletre.

És egyéb más családi borok fogvasoló savanyúsága mellett rettenetes példaként emlegetik, a kik kóstolták, a hajdunánási dalarda hordó borát. Ezen hordó bort valami barátságos tanyázás alkalmára vásárolták kékfehérszínű pantlikás hajdudaláraink, de a bor rettenetes savanyúsága miatt a vidék társaság, mihamar szontyolodottan és egy szívcsakajtó, keserves gyász ének éneklésével széledt szét . . . És most Hajdunánáson köz beszéd tárgyát képezi, vaj, miként és mikor fogy el a dalarda hordóbora, mikor még az edzett dolostestvéri torkok is retiráltak előle?

Ámde nem azért fortélyos fejű hajduk a nánási hajduk, hogy az idej bornak savanyúságát ne igyekeznének enyhíteni. Enyhítik a kegyetlen savanyúságot, még pedig igen sikeresen. Méz vagy cukor kerül a kamrába, tehát melegítik a gégemetsző, gyomorvagdoló karczost; azután mézzel vagy cukorral és borssal fűszerezve élvezik azt a pompás disznótoros vacsorák után, melyekhez nincs fogható.

nem a polgármesteri szék hivatott betöltőjét látja nagyon helyesen. A fennálló helyzet tehát már külsőleg is az ma, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok többsége Kovács Józsefet óhajtja polgármesterül, ennek logikai következménye pedig az, hogy őt is fogja ez a többség megválasztani.

Hanem ez a fennálló helyzetnek csak külső felfogása. Ha mélyebben tekintünk a dologba, még inkább elene fordul tisztelt lapársunk nyakatekert okoskodásának az igaz, az el nem csavart logika.

A fennálló helyzet ugyanis, Debreczen ügyeit alaposan ismerők szemében az, hogy a nagy garral hirdett kormányparti többség kizárólagos igazgatása és gazdálkodása következtében ez a derék, vagyonos város anyagilag és sok más tekintetben is a züllés szélén áll; hogy Debreczen közügyei ziláltabbak, mint egy falusi bíró igazgatása alatt álló községé, hogy közvagyonunk részint felhasználatlanul, részint rosszul felhasználva pusztulásnak indult; hogy a legvagyonosabb alföldi város sok tehertől nyomott polgársága az eddigi, a „fennálló helyzet” gazdálkodása következtében 30, 40, 50%-os pótdadó terhe alatt is nyög, hogy városi ügyeinek kormányzásával nincs ember az egész Debreczenben, hacsak valamennyire is ismeri a városháza környékét, aki meg volna elégedve, sőt aki a legnagyobb mértékben nem kárhozná azt.

Ez az igazi „fennálló helyzet.” No már ezen igazi fennálló helyzetből még a Szabadság megszorult cikkezője sem merné, a logikára hivatkozva, következtetni, hogy Komlóssy Arthurnak, a „fennálló helyzet” egyik kimagasló férfianak kell a polgármesteri székbe

ülni. Ebből a józan logika szerint csakis az következhetik, hogy ha a „fennálló helyzet” tovább is pusztítani hagyni nem akarjuk, olyan embert kell Debreczen élére állítani, akinek ezen „fennálló helyzet” pusztításaihoz semmi köze, sőt aki annak tékozló, bomlasztó gazdálkodása ellen évek hosszú során át teljes erejével küzdött. Így juttat el a logika, az igazi logika ahhoz az igaz-ághoz, hogy helyes uton azok járnak, akik a ma fennálló nyomorult helyzet megváltoztatására törekszenek s épen azért annak egyik leglisztelemeltőbb ellenfelét, Kovács Józsefet akarják e város közigazgatásának élére állítani. Mi nem kapacitálunk erre senkit. Meg vagyunk győződve, hogy városi törvényhatósági bizottságunk többsége minden beteges személyi kultuszától menten tisztán a közgyekek siralmas állapotát tekinti s jelöltjét, Kovács Józsefet e siralmas állapot megváltoztatására nagy diadallal győzelemre is viszi.

Tisztujítás előtt.

Közel állunk azon időhöz, a melyben, visszatekintve a közel multba megtudhatjuk, minő lesz városunk s polgáraink jövője?

Mikor Dégenfeld József gróf a főispáni széket elhagyta, s örökebe Puky Gyula ő méltósága lépett, kit nagy tudasa, s egyéb személyes tulajdonai rokonszevessé tettek, minthogy székfoglalója alkalmából úgy nyilatkozott meg, hogy működésében felül fog emelkedni a politikai pártokon: jól eső remény kezdte dobogtatni kebleinket.

Reményünk erősödött, midőn szavát a bizottsági üléseken és közgyűléseken hallottuk, mert tapasztaltuk, hogy a mult gazdálkodás hibáit felismerte s kitalásba helyezte a már törhetlenné vált gazdálkodás javítását.

Utóbb erélyének némi csökkentését

kálvinista fészekbe, Tisza Ladanyba, hol a barátságáról és papi erényeiről nevezetes, érdemes nagytiszteletű Cz. ur a leikeknek a pásztora.

A két nánási hajduatyafit Tiszalölkig szállította a fuvaros, ki nem mert az ingatag, elsőfagyásu, alig pilléztet jégre szállani, azért a hajduk gyaloghajdukhöz illetőleg gyalogos szerrel baktattak át a túl a Tiszán fekvő Tardos községbe, hol bizonyos nevezetű Vokáli uram a révész és a debreczeni Szentannautczai hatalmas kuriában lakos Reviczky ur a földesur. Innét fogadott kocsin hajtottak azután át a hóborított mezőn Tiszaladányba, hol a nagytiszteletű ur vendégszerető házanál kedves meglepetést keltett a két nánási vendég, a kik itt Tokaj borával gyógyítottak a nánási karczos ejtette gyomor sebeket — másnap delig.

Ha már ennyi sok sort rovogattam a borról, mely a kurta télapoknak a méces mellett egyik derítő, tüzesítő és világosító olaja, akkor, noha a dicsekvés nem szokásom, az én kedves jó öreg nagyatyám boros

vettük észre s ez elszomorított bennünket. Ezt követte a pártvacsorán történt nem éppen sima nyilatkozata, amiből azt kell következtetnünk, hogy előtte is a szabadelvű párt érdeke áll mindenek felett.

A szabadelvű párt magának vindikálja, hogy ezen város boldogulásának anyagi és erkölcsi erősödésének forrásai csupán szövívőinek bölcsességéből s csalhatatlanságából fakadhatnak. Szóval a város üdve egyedül tőlük és általuk várható.

Vajjon ezen a nézetten van-e a főispán ur is?

Ha ezen város történetének adatait és a mostan uralkodó párt s az abból választott tisztai kar utóbbi folytonos ténykedéseit összehasonlítjuk; mi is elmondhatjuk: „multadban nincs öröm, jövőben nincs remény.”

Ezen város régebbi történeének írója sokat foglalkozik régebbi magisztratusainak nagyszerű tetteivel. Kiemeli főbiráinak erélyességét és a legkétségteljesebb helyzetek közti eszélyességüket; de nincs jellem vonás, mely a történetiro által élénkebb színezést nyert volna az időnkenti magisztratusoknak azon törekvésénél, mely czélul tűzte ki ezen város anyagi helyzetének javítását erkölcsi színvonalának fentartását. Valóságos verseny fejlődött ki e tekintetben közöttük. És e törekvésüket siker is koronázta. Ezen város rohamosan gazdagodott úgy anyagi, mint szellemi tekintetben. És nem csak a város, mint erkölcsi testület gazdagodott, hanem gazdagodott, gyarapodott a város népe is.

A magisztratus mindig szerető atyja volt az egyháznak és iskolának, szigorú és éber őre a tiszta erkölcsnek. Nagy súlyt fektetett a tudomány fejlődésére. Oltalmába vette az ipart s kereskedelmet éppen úgy, mint a földmívelést s állattenyésztést s ez okozta, hogy ezen város a nagy alföldnek legkiválóbb forgalmi központja lett. Józannul járt el bevételének és kiadásainak egyensúlyban tartásánál; feleslege mindig volt; de éppen azért, mikor sarokokat fizetni, magat megváltani kellett, mindig meg volt az arra való pénze s nem ment kölcsönt kunyóralni. És évszázadokon át adósságok nem terhelték. Ez az oka, hogy szükség idején nagy mervü aldozatokat tudott hozni úgy a haza, mint polgárainak javára.

Ebben rejlik a multban elősmert tekintélye.

hordójáról sem feledkezem meg. Az öreg pinczeben kerülnek még hordócskák, melyekben régebbi bor kotyog. Ezek közül is, (sajnos, hogy fogytán van.) különösen a piros ürmös az, amelyik kedves és olyannyira izletes, hogy került az öreg nemzetes ur házábanál egy kikialtott „peregrinus”, a ki — ezen ürmöst fogyasztatván — az én kedves öreg nagyatyám tanuskodása szerint folyton mondogatta a nyurga öcsésének:

— Tölts Pista . . .

Hogy pedig nyájas olvasóim megtévesztésével, a sorokban foglaltaktól előző czím alatt: „Hó alatt a föld”, miért foglalkoztam annyit, a tagadhatatlanul hangulatos téli kép festések helyett, a nánási boroknak lecsepülésével, részben, de kevesebb részben való feldicsérelésével: annak okát adom. Nem másért cselekedtem így az irást, hogy szeretett Sipuluszunkat, Rákosi Viktor képviselőnk, készítsem elő a vasárnap következő számoló beszédje alkalmából kifolyólag rendezett disznótoros vacsorákra és — borkóstolásokra . . . Szabad Hajdu.

Az összes kézi munkához való kellékek nagy raktára.

Első nagy választéku előnyomda Karácsonyi és ujévi
ajándék tárgyakban óriási nagy választék **Füstös Testvérek DEBRECZEN, Piac-utca 12. sz.**

A régibb magisztratusok tagjai valamint Debreczen minden igaz polgára ernyedetlen buzgalommal működött, hogy minden szépek, jónak megszerzése által nagygyá és boldogga tegyék ezen várost.

Tudjuk, hogy a mostani magistratus e tekintetben magát tulszárnyaltatni nem engedí s azt a kérdést vágja szemünkbe: Hát mi semmit sem tettünk? Nem építettünk kórházakat, kaszárnyákat, igazságügyi palotákat? Nem renováltuk a városházát? Nem építettünk bérházakat, árusátorokat? Nem óhajtjuk s nem tesszük kilátásba az egyszer a közművelődési palota, a dologház stb. felállítását? Hogy az adminisztráció kitűnő kezelésben részesüljön, nem szerveztünk-e több állást? Nem láttuk-e el a tiszti kart a kor kívánalmainak megfelelő fizetéssel? stb.

No igen el kell ösmernünk, hogy a mostani tisztviselői kar és az ezt támogató képviselő testület szabadelvű többségének egyetértésével városunkban sok történt.

Sok szép épület épült: — kölcsön vett milliók árán!

Annyi az új állás, hogy a tisztviselő urak és a kortesekből bejuttatott kezelő és szolga személyzet a városházán már nem fernek egymástól.

Minden tanácsnok előtt ott áll egy hajdu s várja a parancsot, s miután nem kap, szopja a makrát; majd ha ezt megunja piszkálja a fogát. Minden tanácsnoki szobában gyakornok mofondiroz. A tanácsnok ur új hasznos befektetésen, új kölcsönön törí a fejét.

Midőn e tekintetben elösméréssel adózunk a szabadelvű partnak s választottjai többségének, ki kell még is emelnünk, hogy vannak kivételek, kik az árral nem usznak, kik hasonlóan megdöbbennek a mai gazdálkodás szomorú következményein s a kiket éppen azért szívesen látunk helyükön; vonjunk párhuzamot a régi és a jelenkor vezetőinek eljárása közt.

A régi előjáróság jelszava a takarékoság, s annak alapján a vagyon szerzés volt.

A mostanié a hasznos beruházások hamis czíme alatt a kölcsönök utáni szaladgálás.

Csak pár évtizeddel előbb Debreczen városának nem voltak adósságai, hanem igenis voltak jelentékeny aktív követeléseik és számvéői az evi költségvetéseket maradványokkal zárták le.

A mai Debreczennek milliókra menő adósságai vannak, és számvéői nagy deficiztet igyekeznek kimutatni. A mostani számvéő modern pénzügyminiszternek is bevalnek!

A régibb előjáróság józan takarékosága s bölcs intézkedései által oda hatott, hogy ne csak a város gazdagodjék, hanem a polgárok vagyona is gyarapodjék. Éppen azért mindég azon volt, hogy a polgárság minden mellőzhető tehertől szabaduljon.

Ma a deficiztek korában és megteremtőinek uralma alatt, amikor a városnak közel 60 millió korona értékű törzsvagyona még megvan, a számvéő úgy állítja össze a költségvetést, hogy a bevételi s kiadási tételek közti különbözet megszüntetésére, illetve a mutakozó hiány fedezésére az egyébként is rendkívül magas államadóknak már 60%-át követeli és ezáltal odahat, hogy városunkban a házak értéke legalább 35—40 %-kal csökkent, az adók sulya alatt a polgárok — a drágává tett életfentartás nehézségei mellett — egymásután tönkre mennek.

A mai magisztratus többsége az azt támogató képviselőtestület dédelgetésével azt teszi, a mit az a gazda tett, ki szüleitől szép és jövedelmező birtokot örökölt, de ő annak egyszerűségével megelégedve nem volt. A portáján levő sárháztól, fonott kerítéstől irtózott; de még azt sem tűrhette, hogy lovai és szarvasmarhái patács istállóiban szorongjanak. Bár birtokából anynyi jövedelme volt, hogy abból a legtisztességesebben megélhetett s még feleslege is maradt, miután a nagyzás hóbortja elővette, lebontatta házát és kastélyszerűt építtetett. Ugy tett az istállókkal s kerítéssel is. Minden szilárd anyagból készült és diszes is volt. A mint megvolt a diszes ház és megfelelő tartozékai, azokhoz új berendezés is kellett. A gazda is már egyszerű életet nem folytathatott. A fényhez fenyesebb életmód dukál. Ösmérőseinek, barátjainak is be kellett mutatni a szép építkezést; ilyenkor pedig a lakoma magyar embernél el nem maradhat.

Ugyde az építkezéshez sok pénz kellett. Nem volt mar képes birtokának jövedelméből a kölcsönök kamatait sem fedezni, annál kevésbé jutott a gazdálkodás költségeire. A nagy hiányokat egyideig új kölcsönökkel tömte be, a mig rövid idő alatt meg nem perdült a dob birtoka felett s egy filérnyi vagyona sem maradt.

Azt kérjük, nem ezen az uton halad e az ezidőszert javaslataival előálló tanács és az ezt támogató szavazó tisztviselők és képviselők többsége?

Jó idő óta a helyett, hogy a költségvetésben felesleget mutatna ki s ebből gazdálkodnék, hasznos befektetések czímen kölcsönökből építkezik. A tisztviselők fizetését az adósságok csinálásával egyidejűleg fel emeltette. A világnak meg is kell mutatni, hogy mennyire halad Debreczen Hiba volna, ha annak és délibábos Hortobágyának bámulására jöt — sokszor igen szívelyesen meghívott bel és külföldi nevezetessegeket magyar szívesseggel meg nem vendégléne; gyakori tehát a titulus bibendi. A hiány meg napról-napra növekszik. Kölcsönt kölcsönre kell halmozni s miután azzal a terhek is napról-napra szaporodnak előáll a város pénzügyminisztere s közsegi pótdót, városi adópótléket, illetekeket, újabb fogyasztási adókat javasol.

Vajjon mikor fog ez az aldatlan s romlásba vezető állapot megszűnni?

Vajjon a tisztelt képviselő urak többsége mikor fogja belátni, hogy a köz és magán vagyonnal való ilyen sáfarkodás bűn s legnagyobb bűn az ösöktől ránk maradt Debreczen város dicső multja ellen?

Vajjon mikor fognak annak tudására ébredni, hogy nagyon silány munkaképességű az olyan szakértő ember, a ki a Debreczen városi két tanácsnoknak munkáját a hivatali órák betartása mellett egy maga elvégezni képes nem volna?

Kaczor.

NAPI HIREK.

Hajduvármegye közgyűlése.

Hajduvármegye köztörvényhatósági bizottsága f. hó 15 dik napján, délelőtt 9 órakor a székház nagytermében folytatólagos rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat gazdaság pontjai közül a következő érdekesebbek:

ket böngésztek ki. Lévay Marton, dr. Nagy Gábor, gr. Dégenfeld Pál, Farkas Pál, Soltesz Farkas közigazgatási bizottsági tagok megbízatása az év végével lejárván, a megüresedett tagsági helyeket választás utján töltik be. A vármegyei tisztviselő és vezető személyzet tagjaira napi 6 órai hivatalos óra beosztást kér az alispán. A vármegyei alapokból adott kölcsön után szedett 6 $\frac{1}{2}$ % kamat jövőben 6%-ben állapíttassék meg. Mely pénzügyintézetben helyeztessenek el a vármegyei alapok tőkei és hiven adott jövedelmei? A Boeskey szobor ügyében kiküldött bizottság jelentése és javaslata. A póttartalekosok behívásáról szóló törvényjavaslat elvetése. A nemzetisegek egyenjogúságáról szóló 1868. évi 44. t. cz. módosítására vonatkozó felirat pártolása. — Segélykérés a zombori Schweidel tábornok szoborra. Az állami tanítók fizetése ügyében intézett felirat támogatása. A közsegi képviselőtestület által a hajdudorogi közsegi iskoláknak államosítása tárgyában hozott határozat jóváhagyása. A hajdunánási Kossuth-szoborra megszavazott 2000 korona jóváhagyása. — Szóval a 66 pontból álló tárgysorozatnak sok fontos és érdekes megbeszélési valója lesz. Ezek között mindenesetre egyik megfontolást érdemlő a Boeskey szoborra vonatkozó javaslat. Ebben a kérdésben másként nem lehet eljárni, minthogy a régi hat szabad hajduváros hajduböszörményi, gyümölcsözetlenül hevertetett nagyobb értékű, régi kerületi hazat elkell adni és a befolyt összeget a szoboralaphoz csatolván, annak segítségével nem az egyikben, de az egykorin hat hajduváros mindegyikében kell egy egyforma kiállítású és értékű Boeskey szobort emelni. A méltányosságnak és a régi történelmi hagyományoknak ez a kivétel felel meg.

Városi közgyűlés.

Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága f. hó 12 dikén, az az holnap délután tartja meg a tisztújítás előtti utolsó közgyűlést. Felhívjuk a köztörvényhatósági bizottsági tagokat és pedig pártunknak a tagjait, hogy e közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg. Városunk közügyeit tartsa mindenki oly fontosnak, mely mellőzést nem érdemel.

A szerkesztőségéből.

Hj. bb Mörlez Pál felelős szerkesztő Hajdunánásról hazaérkezett.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása.

A tisztújító közgyűlés után még egy mozgalmas napja lesz Debreczennek. Negyvenhat törvényhatósági bizottsági tag mandátuma jár le e hó 31-én és ezek helyett választanak újakat, vagy ismét a régieket. A pénteki december 12-iki közgyűlés tűzi ki a választás napját és pedig vagy december 27-re, vagy december 29-re. A kilépő bizottsági tagok névsora a következő: Csapó-utcából Otrókocsi Végh János, dr. Kalmár Barna, dr. Kocsár Gábor, Keszei József, Dávid Mihály, Varjas János, Szabó József, Péterfia-utcából: L. Nagy Bálint, Csiky Lajos, id. Kéki József, Török Bálint, Kurucz Miklós, Faragó András, Seres András. Hatvan utcából: Kovács József, Ker-

Önkéntes árverés.

d. u. 2-től 5-ig szabad kézből eladatnak.

Az eladás naponta folyik és a megvett tárgyak azonnal elvihetők.

Az Arany Bika szálloda bérlete megszűnván, szálloda, étterem, kávéház, pincze és konyha összes kellékei, butorzatai, egy nyári szinpad diszleteivel együtt, továbbá 2 Omnibusz, 3 ló szerszámokkal, 2 ígás szekér és igen sok hasznos háztartási tárgyak naponta 9 órától 12-ig,

tész Mihály, Juhász Ignác, Jámbor István, Zöld János, Csath Zsigmond, Kulesár Endre, Salánki Ferencz, Piacz-utcából: Dr. Király Ferencz, Torday Gabor, Kiss Áron, Beccher Manó, dr. Fejér Ferencz, Kernhoffer József, dr. Burger Péter, dr. Freund Jenő. Varga utcába: Váczy János, Dobieczy Sándor, dr. Wolafka Nándor, Szentesi János, Nagy Ferencz, Jobbágy János, Harmath Gergely. Kossuth utcából: Dr. Varga Lajos, Némethi Sándor, dr. Bakonyi Samu, Kálmán András, Kulesár András, Némethi László, Herczeg János, Böszörményi Mihály.

Meghívó.

Vettük a következő sorokat: Városunkban lévő okleveles szülesznök felhívának, hogy dr. Kenézy Gyula babaképezdei igazgató tanár urnál, a m. kir. babaképezdén a f. hó 15-től 21-ig délelőtt 10 órától 12 óráig táskával büntetés terhe alatt jelentkezzenek. Debreczen, 1902. Decz 11. Dr. Sárvary Gyula tisztifőorvos.

Egy krajczár . . .

Öngyilkossá lett Aradon egy intelligens ember s mielőtt felakasztotta magát, kitétte az asztalra minden vagyonát: egy krajczárt . . . A szomorú eset hőse: Brenda János butyini születésű, gör. keleti vallású bölcsészeti-haligató, ki nem tudott megküzdeni az élet nehézségeivel s a nyomor üdözte a halálba. Brenda János tudományos pályára készült, de sanyaru vagyoni viszonyai letérítettek pályáját. Aradon később nagy szükségben tengette életét. Irnokoskodott a gör. keleti szentszéknel s doigozott olykor a Tribuna Poporului román napilapnál — Nyomora annyira elkészerítette a már 35 éves ferfit, hogy ivásnak adta magát és az utóbbi időkben — mint mondják — állandó vendége volt a koresmáknak. Vasárnap reggel öt óra tájban vergődött haza Valasztó-utca 46 szám alatt levő lakására. A hazbeliek láttak hazatérését, Ekkor — úgy látszik — már elhatározta, hogy öngyilkos lesz, a mit különben előzőleg barátainak több ízben emlegetett, okul adván, hogy nem bírja nehéz sorsát. Hazajövele után csakhamar végrehajtotta végzetes tette: az ajtófélfára felakasztotta magát. Jellemző az öngyilkos vagyoni viszonyaira, hogy csak egyetlen egy krajczárt találtak hagyatékában. Ezt az egy krajczárt az öngyilkos, mielőtt tettét végrehajtotta volna, ki tette az asztalra. Barátai részvettel kísérték utolsó útjára a tragikus végű embert.

A Zion egyleti tagok figyelmébe.

A következő sorok közlésére kértünk fel: Alapszabályaink értelmében a szavazati joggal bíró egyleti tagok névlajstroma minden év január havában állítatik össze. Ezen lajstromba a december 31-én tagsági járulékokkal hatrálékban levők nevei felvehetőek nem lévén, tisztelettel kerjük tagtársainkat, hogy esetleges hatrálékukat kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy neveik a szavazó lajstromból kimaradjanak. Az előjáróság.

Balmazújvárosi polgárok felhívása.

A postán nyomtatott felhívást vettünk, melyet több balmazújvárosi polgár bocsátott ki. A községi tisztújítás ott is pezsgésbe hozta a kedélyeket. Míg egyrészt a községre nehezedett 18 éves rendszerről panaszkodnak és méltán. Most oly képviselők és előjárók választása végett intéz szöveget a községi választókhoz, a kik minden tekintetben megfelelnek.

Mendemonda Kalmár Antal művéről.

Kalmár Antal dr. szenzációs közjogi munkája, melyben a magyar nemzet ősi szabadságjogát a 48-as nagy időkre emlékeztető erőteljességgel és bátorsággal hirdeti — különös érdeklődéssel találkozott az egész országban s Debreczenben is. A piros táblás, vaskos könyv számos példányban terjedt el a debreczeni közönség között s pártállás nélkül elősmerik mindenütt Kalmár hatalmas tudását és közjogirói készségét. A munkáról és szerzőjéről több ízben volt már alkalmunk megemlékezni. — Ösmertettük a szerző ellen megindított királysértési bűnper mozzanatait s egy két hónappal ezelőtt volt alkalmunk közölni Kossuth Ferencznek és Eötvös Károlynak a könyvre tett nyilatkozatát. Kossuth Ferencz azt mondta, hogy az „előtte ösmeretlen szerző minden szavát aláírja”, Eötvös pedig azt a jelentést tette, hogy „az ifjabb magyar nemzedék bibliája ez a könyv.” Eötvös Károly máskor is, később is nagy szeretettel és dicsérrel nyilatkozott Kalmár könyvéről s elvállalta a szerző védelmét is, azzal a jóslattal, hogy az esküdtbírósg Kalmárt fel fogja menteni. Beksicsék, akik ellen ez a könyv íródott, nagy lemezéssel nyilatkoztak felőle; azt mondták, hogy egy viczinális író viczinális műve az. Ez volt rá minden megjegyzésük. Hanem ugylátszik, ezzel nem szűnt meg a könyvokozta bosszúsága az aulikus köröknek. Arról értesülünk ugyanis, hogy a fővárosban szélteben el van terjedve az a hír, hogy Kalmár Antal könyvét Eötvös Károly írta s Kalmár csak stróhmanja Eötvösnek, aki az erős hangu könyvre nem akarta rányomatni a nevét. Ime, így dicsérik a művet a mű ellenségei. Az eddig ösmeretlen nevű szerző büszke lehet arra, hogy művet Magyarország egyik legnagyobb írójának tulajdonítják s ezzel akaratiánul is elősmerik annak suiyos, valódi értékét. Mert azt talán mondanunk sem kell, hogy csakugyan Kalmár Antal írta ezt a művet s rosszul ösmeri Eötvös Karolyt az, aki öröla ilyen irodalmi csalafantagot föltételez. A tény az, hogy Kalmár Antal nagy munkájának eredeti kéziratával csaknem valamennyi budapesti könyvkiadót végigjárta; mind meg is dicsérte, de kiadására egy sem mert vállalkozni, míg végre egy magánember adta ki, aki nem is profeszszionátus könyvkiadó. Különbben érdekes dolog, hogy a „lefoglalt könyv” ma keresettebb Herczeg Ferencz regényeinél s époly könnyen megszereshető, akár a Herczeg-regények. S az efféle rosszakaratu mendemondák csak növelek Kalmár Antal írói híret, mely egykor számos mű nagyságát el fogja homalyosítani.

Jogászok tudományos versenye.

A „Joghallgatók Tudományos Egyesülete” tegnap délután népes gyűlést tartott, melynek tárgyát jogi értekezések verseny felolvasása képezte. A kitűzött díjak közül az elsőt Milotay István 3 jh. nyerte meg a nemzetiségi törvényről szóló értékes ítéseti tanulmányával, melyben a jelen volt ifjuság zajos helyeslése között, jogos és éles bírálat tárgyává tette, ezen fajunkra nézve annyira méltatlan és káros dicstelen 67-es törvényt. A Második díjat Fay Arthur 4 jh. nyerte el a nagy vagyonról szóló értekezéssel, Makay Marton 4 jh. felolvasása pedig dicséretben részesült. Ime komoly munkára is képes az ifjuság, ha ebben káros körülmények meg nem gátolják.

Debreczeni példa után.

Érdekes vitája és határozata volt Szeged város köztörvényhatósága egyik kikül-

dött bizottságának. A városi nyomtatványok nagy szükséglete miatt külön városi nyomda felállításának az eszméje került szőnyegre és erre vonatkozólag a bizottság felkérte a tanácsot, hogy a szükséges adatokat szerezzé be. A bizottság e határozatából folyólag Bokor Pál gazdasági tanácsnok javaslatára a tanács — mint a Szeged és Vidéke írja — üléséből átírt Győr és Debreczen város polgármesteréhez, hogy a Győrött, illetve Debreczenben működő városi nyomdara vonatkozó adatokat bocsássa a tanács rendelkezésére.

A pallagi vasut ügye.

A Pallagra építendő vasut ügye a megoldás felé közeleg. A novemberi közgyűlés hosszas huzavona után végre olyan határozatot hozott, hogy saját költségén kiépíteti a vasutat és pedig olyanformán, hogy árlejtést hirdet a vasut építésére. A vasut üzemét a határozat szerint a gazdasági tanintézet eszközölné. A közgyűlésnek ezt a határozatát senki sem felebbezte meg, így azt most felterjesztik a miniszterhez. A miniszter jóváhagyása után azonnal hozzáfognak a vasut kiépítéséhez és így a nyáron már forgalomnak is átadják a Pallagra vezető vasutat, mely nemcsak a pallagi iskola forgalmát mozditja elő, de a nagyerdei villaépítkezések további fejlesztését is. A merészebb ábrándozók fejében és képzeletében már is ott sorakozik a pallagi vasut mentén a diszet nyáriházak sora, egészen ki a Pallagig, hol a jövő gazdasági akadémia körül idővel egész iskolaváros épülhet még ki. Szép ábrándok, de nem megvalósíthatatlanok.

Faust pénzügyigazgató áthelyezése.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a debreczeni pénzügyigazgatóság vezetőjét Faust Elek pénzügyigazgatót legközelebb áthelyezik, Faust igazgató meglepő és váratlan áthelyezése a házbéradó ügyével áll összefüggésben, mely ügynek fölülvizsgálására különben tegnap Márffy miniszteri tanácsos váratlanul Debreczenbe érkezett.

A horvátok tüntetése Geyer Stefi ellen.

Az a bájos és kiváló hegedűművész aki legközelebb Debreczenben is hangversenyez, kellemetlen tüntetésnek volt kitéve Zágrábban egy magyar nóta miatt. — A horváttestvérek ezen illetlen viselkedéséről ezeket írják Budapestről: A horvátoknak nem tetszik a magyar nóta. — Ez ellen az esztetikai érzés ellen, senkinek semmi kifogása! — Tessék huzasák horvát testvéreink azt a bájos dallamu „Kolo”-jukat, amennyit csak tetszik. De az elmúlt hétfőn tüzesvérű horvát hazafiak jónak látták, hogy egy hangversenyen a magyar nóta ellen hangosan tiltakozzanak sőt ezt az alkalmat felhasználták a magyarság elleni tüntetésre is. Itt már a rendőrség is közbelépett. Geyer Stefi a fiatal magyar művész nő hétfőn este Zágrábban hangversenyezett. A közönség minden szám után lelkesen megéljenezte a kiváló művésznőt, kit Dienzl Oszkár zongoraművész kísért. Amikor azonban Hubay „Ugyan édes komamasszony” dallamára irt csárdajelét eljátszotta, a közönség egy része tüntet-

ni kezdett. Különösen, két horvát ifju kezdett zajongani, majd oly nagy lármát csaptak, hogy a további botránynak elejét veendő, a rendőrség kénytelen volt a két zajongó ifjut letartóztatni. A hűvösön aztán horvát honfiui lelkesedésük kissé lehülhetett.

Az új kézbesítő-utasítás.

Nagyfontosságú körrendelettel intézett Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz. A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény ugyanis körvonalozta a közigazgatási hatóságok részéről a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítésénél követendő eljárás alapelveit és felhatalmazta a miniszteriumot, hogy a kézbesítő eljárás részleteit rendeleti úton szabályozza. Ennek alapján a miniszterelnök megállapította a kézbesítő utasítás szövegét s elhatározta, hogy ezt az 1903. évi január hónap elsejével életbe lépteti. — A kézbesítő-utasítás kibocsátása és életbeléptetése ismét jelentősebben előbbre viszi a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény fokozatos végrehajtását, amely az 1902. évi január elsején életbelépett jogorvoslati utasítással vette a kezdetet. Különös gondot fordított a miniszterium arra, hogy az új kézbesítő-rendszer a hatóságok és hatósági közegek mostani munkáját jelentékenyen könnyítse, de emellett a postára se rójon túlságos megterhelést, mely különben ezental a főszerepet fogja vinni a kézbesítésnél. Arra is figyelt a kormány, hogy az új kézbesítő-rendszer sem az államnak, sem a községnek nagy költségbe ne kerüljön s egyszerű és megis megbízható legyen, a magánfelekre nézve pedig semmiféle hátránnyal ne járjon. Az új kézbesítő-utasítás csakis a szorosabb értelemben vett kézbesítő-eljárást vagyis a Magyarországon főládott és Magyarországon kézbesítendő közigazgatási iratokkal való elbánást szabályozza, de nem öleli föl a tagabb forgalmat kifejező hivatalos levelezésekre vonatkozó összes szabályokat. Ez utóbbiakra később kerül a sor. A városi bejelentő hivatalok részére amelyek egyszersmind központi kézbesítő, hivatalok is lesznek, az igényekhez mért részletesebb kézbesítő-utasítást fognak kiadni. A megmagyarázást igénylő hivatali iratokat a bejelentő-hivatalhoz — mint központi kézbesítő hivatalhoz — kell címezni és pedig már az 1902. évi december hónap 30 ikától kezdődőleg. Ugyanezek a bejelentő hivatalok teljesítik, az 1903. évi január elsejétől kezdve, azokat az igazságügyi kézbesítéseket is, amelyeket idáig a községi kézbesítő-közsegek végeztek el. Fölhívja végül a belügyminiszter a hatóságokat, hogy gondoskodják sürgősen a nyomtatványok előállításáról s hogy általában minden szükséges lépést tegyen meg az iránt, hogy az új kézbesítő rendszer, a közszolgálat és a nagyközönség érdekében, az 1903. évi január hónap elsején országsszerte zavartalanul életbeléphessen.

A rendőrök és hajduk ruházata.

A rendőrök és hajduk ruházatára a városi tanács árlejtést hirdet. Ma tartott tanácsülésen állapították meg az árlejtés feltételeit. A tanács ezuttal nem 3 hanem 6 évre hirdeti meg a pályázatot. Pályázatok beadásának határideje december hó 27 délután 5 óra, Ezen hírrel egyidejűleg felemlítjük azt a rokonvonatkozású hírt is, hogy a rendőrbiztosok kérelmet intéztek a városi tanácshoz, hogy ruházatukat ezután természetben hanem pénzben adják ki nekik. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a kérelemmel

és egyhangu határozattal kimondta, hogy a kérelmet nem teljesíti.

A biboros fogata.

Rómában történt: Szanminiatelli-Zabarella biboros fogata elgázolt tegnap egy 11 éves fiut ki halálosan megsérült. Nagy néptömeg fogta körül s követelte a rendőröktől, hogy kikísérjék be a főpapot. Ez meg is történt és csak akkor bocsátották el a biborost, amikor kocsisával együtt aláírta a kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet.

Párbaj a Gotterhalte miatt.

Nagy megbotránkozást keltett a minap Sátoralja-Ujhelyen annak híre, hogy egy honvédtiszt egy ottani vendéglőben a Gotterhaltét huzatta. A dolgot szövé tette a Felsőmagyarországi Hírlap is és dr. Buza alap szerkesztője, valamint dr. Bánóczy Kálmán a lap munkatársa hazafias leczkében részesítették a hóhér-himnusz barátját, ki nem állotta, hogy nyilvánosan tanúságot tegyen az érzéséről. A cikk következtében Fejes Kálmán miskolczi honvédszázados mindkét újságíróat provokálta. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, mely mint Sátoralja-Ujhelyről írják, — ma ment végbe. A párbajban dr. Buza a kezén sebesült meg könnyebben Fejes Kálmán százados pedig a jobb felső karjára kapott súlyosabb természetű vágást, dr. Bánóczytól. Fejes százados sebesülése oly súlyos, hogy attól lehet tartani, hogy kezét nem fogja használhatni. Dr. Buza, mint egy későbbi távirat jelenti, a könyökére, dr. Bánóczy pedig a lágyékára kapott vágást. A Felsőmagyarországi Hírlap mai száma nem jelenhetett meg.

Karakánkodás és kötőlőzködés.

A kormánypárti lapárs, a tisztelt Szabadság, mai számában ismét szabadoskodik; mert annyira kihozták a sodrából a tisztujításra vonatkozólag közreadott tárgyilagossá cikkeink. — Minékünk ezen karakánkodást és kötőlőzködést — voltaképpen — figyelemre méltatni sem érdemes, azért az abba rejtett gonoszkodásokat még visszautasításra sem érdemeltük; de amennyiben a cikkelyesekében a szerkesztőséget illetőleg is gyanúsítás foglalnak, erre nézve, tájékoztatjuk a kollegát. Vegye tudomásul, hogy a „Debreczen” a függetlenségi pártnak a közlönye; azért tehát e párt közlöny iránya nem vedlik a személyi érdekek változása szerint. E lap irányításának nincsenek újabb vagy régiebb kezelői. — E lap egy nyomon halad és ez nem más, mint a melyet a párt elvek és határozatok följelölhetetlenül nyomdokoltak ki előtte.

Gázrobbanás Nagyváradon.

Nagyváradról jelentik: este 11 órakor a nagyváradai légszeszgyárban nagy robbanás történt. Egyidejűleg a városban az összes helyiségekben elaludtak a gázlángok. Eleinte az óriási detonációra, melylyel a robbanás járt, mindenki azt hitte, hogy az egész légszeszgyár a levegőbe repült. Nagy ember-tömegek siettek a gyár felé. Ott kiderült, hogy csak a tisztító retorta és az azzal kapcsolatos raktár robbant fel. A nagy tartályok nem robbantak fel, mert a hozzájuk vezető váltókat még idejében

elzárták. Ember életben nem esett kár. A robbanás oly erős volt, hogy a raktár és retorta fedelét az utcza tulsó felére dobta és a környéken lévő házak ablakait a légnnyomás bezúzta. A kár körülbelül 8-10.000 korona. Holnap már valószínűleg ismét lehet légszeszt előállítani, de a kár helyreállítása több napi munkát fog igénybe venni.

Vers a hamis bankón.

A Pesti Naplóból olvassuk: — A nagyikindai vásáron keserves csalódás érte a minap Patyk Mihály gazdát. Egy szélhámos, akit Petru Györgynek hívnak, megvette a tehenkáját 160 koronáért s ott-hon kisült, hogy a nyolcz darab huszkoronas papirpénz egytől-egyig hamis és a bankón a következő vers olvasható:

Áldott kis ország ez a Magyarország,
Mindent, mi itt van, két kézzel osztják.
Nem kérdezi mi vagy, magyar, zsidó, vagy tót,
Baldogulsz, ha van egy kis protekciód.

A jámbor gazda csak később fedezte föl, hogy a csalo hamis pénzt nyomott a kezébe.

Alföldy Károly

táncziskolájában a második tanfolyam december hó 15-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia u. 2 sz.

Debreczeni rövid hírek.

Felismert hulla. Mult hó 20-án a Gilyányi laktanya mellett halva találtak egy 70 éves embert. Annak idején nem tudták megállapítani kilétét. Most már tudja a rendőrség kicsoda volt a hulla. Braun József büd-szentmihályi 70 éves foglalkozás nélküli egyén.
Tolvaj cigányasszonyok. Két cigányasszony Lakatos Fani és Lakatos Mária kártyavetés ürügye alatt bement Kigyó-utcza 22. számú házba Lénárt Imréné lakásába és senkit sem találva ott, ruhaneműt és sok más apróságot összeszedtek. Épen távozni akartak, mikor az ajtóban találtak Lénártnéval. A rendőrségnek adta át a tolvaj asszonyokat. — **Meglopott utazó.** Schöberg József kereskedelmi utazót szállásán meglopták. Pénzét és vasuti bérletjegyét lopták el. A rendőrség keresi a vakmerő tolvajt. — **A sütőmunkások vasárnapja.** A debreczeni pékek ellene vannak, hogy rajuk is kiterjesztessék a vasárnapi munkaszünetet. A sütőmunkások emlékiratot terjesztenek a miniszter elé a vasárnapi munkaszünet betartása tárgyában.

A ki a karácsony és újév alkalmára olcsó és szép arany és ezüst ajándék tárgyakat akar vásárolni, az forduljon Hoff Albert ekszerészhez, kinek üzlete előbb a városrész alatt, most pedig a városrészével szemben piacz-utcza 29 sz. alatt, a „Debreczenhez” címzett sörház épületében hátul az emeleten van, a hol mindenféle arany és ezüst ékszerek dús választékban vannak raktáron, valamint női és férfi zseb órák legszébb kivitelben meglepő olcsó áron beszerezhetők ajánljuk a n. é. közönség b. figyelmébe. Ugyan ott minden e szakba vágó megrendelések, javítások és vésnői munkák a legutányosabban készíttetnek.

nem a polgármesteri szék hivatott betöltőjét látja nagyon helyesen. A fennálló helyzet tehát már külsőleg is az ma, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok többsége Kovács Józsefet óhajtja polgármesterül, ennek logikai következménye pedig az, hogy őt is fogja ez a többség megválasztani.

Hanem ez a fennálló helyzetnek csak külső felfogása. Ha mélyebben tekintünk a dologba, még inkább ellene fordul tisztelt lapársunk nyakatekert okoskodásának az igaz, az el nem csavart logika.

A fennálló helyzet ugyanis, Debreczen ügyeit alaposan ismerők szemében az, hogy a nagy garral hirdett kormánypárti többség kizárólagos igazgatása és gazdálkodása következtében ez a derék, vagyonos város anyagilag és sok más tekintetben is a züllés szélén áll; hogy Debreczen közügyei ziláltabbak, mint egy falusi bíró igazgatása alatt álló községé, hogy közvagyonunk részint felhasználatlanul, részint rosszul felhasználva pusztulásnak indult; hogy a legvagyonosabb alföldi város sok tehertől nyomott polgársága az eddigi, a „fennálló helyzet” gazdálkodása következtében 30, 40, 50%-os pótdadó terhe alatt is nyög, hogy városi ügyeinek kormányzásával nincs ember az egész Debreczenben, hacsak valamennyire is ismeri a városháza környékét, aki meg volna elégedve, sőt aki a legnagyobb mértékben nem kárhozná azt.

Ez az igazi „fennálló helyzet.” No már ezen igazi fennálló helyzetből még a Szabadság megszorult cikkezője sem merné, a logikára hivatkozva, következtetni, hogy Komlóssy Arthurnak, a „fennálló helyzet” egyik kimagasló férfianak kell a polgármesteri székbe

ülni. Ebből a józan logika szerint csakis az következhetik, hogy ha a „fennálló helyzet” tovább is pusztítani hagyni nem akarjuk, olyan embert kell Debreczen élére állítani, akinek ezen „fennálló helyzet” pusztításaihoz semmi köze, sőt aki annak tékozló, bomlasztó gazdálkodása ellen évek hosszú során át teljes erejével küzdött. Így juttat el a logika, az igazi logika ahhoz az igazághoz, hogy helyes uton azok járnak, akik a ma fennálló nyomorult helyzet megváltoztatására törekszenek s épen azért annak egyik legliszteletemeltőbb ellenfelét, Kovács Józsefet akarják e város közigazgatásának élére állítani. Mi nem kapacitálunk erre senkit. Meg vagyunk győződve, hogy városi törvényhatósági bizottságunk többsége minden beteges személyi kultuszától menten tisztán a közgyekek siralmas állapotát tekinti s jelöltjét, Kovács Józsefet e siralmas állapot megváltoztatására nagy diadallal győzelemre is viszi.

Tisztujítás előtt.

Közel állunk azon időhöz, a melyben, visszatekintve a közel múltba megtudhatjuk, minő lesz városunk s polgáraink jövője?

Mikor Dégenfeld József gróf a főispáni széket elhagyta, s örökébe Puky Gyula ő méltósága lépett, kit nagy tudása, s egyéb személyes tulajdonai rokonszevessé tettek, minthogy székfoglalója alkalmából úgy nyilatkozott meg, hogy működésében felül fog emelkedni a politikai pártokon: jól eső remény kezdte dobogtatni kebleinket.

Reményünk erősödött, midőn szavát a bizottsági üléseken és közgyűléseken hallottuk, mert tapasztaltuk, hogy a múlt gazdálkodás hibáit felismerte s kitalásba helyezte a már tühelenné vált gazdálkodás javítását.

Utobb erélyének némi csökkentését

kálvinista fészekbe, Tisza Ladanyba, hol a barátságáról és papi erényeiről nevezetes, érdemes nagytiszteletű Cz. ur a leikeknek a pásztora.

A két nánási hajduatyafit Tiszalökiig szállította a fuvaros, ki nem mert az ingatag, elsőfagyásu, alig pilléztet jegre szállani, azért a hajduk gyaloghajdukhöz illetőleg gyalogos szerrel baktattak át a tál a Tiszán fekvő Tardos községbe, hol bizonyos nevezetű Vokali uram a révész és a debreczeni Szentannautczai hatalmas kuriában lakos Reviczky ur a földesur. Innét fogadott kocsin hajtottak azután át a hóborított mezőn Tiszaladanyba, hol a nagytiszteletű ur vendégszerető házában kedves meglepetést keltett a két nánási vendég, a kik itt Tokaj borával gyógyítottak a nánási karczos ejtette gyomor sebeket — másnap delig.

Ha már ennyi sok sort rovogattam a borrhól, mely a kurta télcapoknak a méces mellett egyik derítő, tüzesítő és világosító olaja, akkor, noha a dicsekvés nem szokásom, az én kedves jó öreg nagyatyám boros

vettük észre s ez elszomorított bennünket. Ezt követte a pártvacsorán történt nem éppen sima nyilatkozata, amiből azt kell következtetnünk, hogy előtte is a szabadelvű párt érdeke áll mindenek felett.

A szabadelvű párt magának vindikálja, hogy ezen város boldogulásának anyagi és erkölcsi erősödésének forrásai csupán szövíőinek bölcsességéből s csalhatatlanságából fakadhatnak. Szóval a város üdve egyedül tőlük és általuk várható.

Vajjon ezen a nézetten van-e a főispán ur is?

Ha ezen város történetének adatait és a mostan uralkodó párt s az abból választott tisztakar utóbbi folytonos ténykedéseit összehasonlítjuk; mi is elmondhatjuk: „multadban nincs öröm, jövőben nincs remény.”

Ezen város régiebb történetének írója sokat foglalkozik régiebb magisztratusainak nagyszerű tetteivel. Kiemeli főbiráinak erélyességét és a legkétségteljesebb helyzetek közötti eszélyességüket; de nincs jellem vonás, mely a történetíró által élénkebb színezést nyert volna az időnkenti magisztratusoknak azon törekvésénél, mely czélul tűzte ki ezen város anyagi helyzetének javítását erkölcsi nivójának fentartását. Valóságos verseny fejlődött ki e tekintetben közöttük. És e törekvésüket siker is koronázta. Ezen város rohamosan gazdagodott úgy anyagi, mint szellemi tekintetben. És nem csak a város, mint erkölcsi testület gazdagodott, hanem gazdagodott, gyarapodott a város népe is.

A magisztratus mindig szerető atyja volt az egyháznak és iskolának, szigorú és éber őre a tiszta erkölcsnek. Nagy súlyt fektetett a tudomány fejlődésére. Oltalmába vette az ipart s kereskedelmet eppen úgy, mint a földmívelést s állattenyésztést s ez okozta, hogy ezen város a nagy alföldnek legkiválóbb forgalmi központja lett. Józanul járt el bevételnek és kiadásainak egyensúlyban tartásánál; feleslege mindig volt; de éppen azért, mikor sarazokat fizetni, magat megváltani kellett, mindig meg volt az arra való pénze s nem ment kölcsönt kunyorálni. És évszázadokon át adósságok nem terhelték. Ez az oka, hogy szükség idején nagy mérvű aldozatokat tudott hozni úgy a haza, mint polgárainak javára.

Ebben rejlik a múltban elősmert tekintélye.

hordojáról sem feledkezem meg. Az öreg pinczeben kerünek még hordócskák, melyekben régebbi bor kotyog. Ezek közül is, (sajnos, hogy fogytán van.) különösen a piros ürmös az, amelyik kedves és olyannyira izletes, hogy került az öreg nemzetes ur házában egy kikialtott „peregrinus”, a ki — ezen ürmöst fogyasztgatván — az én kedves öreg nagyatyám tanuskodása szerint folyton mondogatta a nyurga öcsésének:

— Tölts Pista . . .

Hogy pedig nyájas olvasóim megtévesztésével, a sorokban foglaltaktól elütő czim alatt: „Hó alatt a föld”, miért foglalkoztam annyit, a tagadhatatlanul hangulatos téli kép festések helyett, a nánási boroknak lecsepülésével, részben, de kevesebb részben való feldicsérésével: annak okát adom. Nem másért cselekedtem így az irást, hogy szeretett Sipuluszunkat, Rákosi Viktor képviselőnk, készítsem elő a vasárnap következő számozott beszédje alkalmából kifolyólag rendezett disznótoros vacsorákra és — borkóstolásokra . . . **Szabad Hajdu.**

Első nagy választéku előnyomda Karácsonyi és ujévi
ajándék tárgyakban óriási nagy választék **Füstös Testvérek DEBRECZEN, Piacz-utca 12. sz.**

Az összes kézi munkához való kellékek nagy raktára.

A régibb magisztratusok tagjai valamint Debreczen minden igaz polgára ernyedetlen buzgalommal működött, hogy minden szépek, jónak megszerzése által nagygyá és boldogga tegyék ezen várost.

Tudjuk, hogy a mostani magistratus e tekintetben magát tulszárnyaltatni nem engedti s azt a kérdést vágja szemünkbe: Hát mi semmit sem tettünk? Nem építettünk kórházakat, kaszárnyákat, igazságügyi palotákat? Nem renováltuk a városházát? Nem építettünk bérházakat, árusátorokat? Nem óhajtjuk s nem tesszük kilátásba az egyszer a közművelődési palota, a dologház stb. felállítását? Hogy az adminisztráció kitűnő kezelésben részesüljön, nem szerveztünk-e több állást? Nem láttuk-e el a tisztí kart a kor kívánalmainak megfelelő fizetéssel? stb.

No igen el kell ösmernünk, hogy a mostani tisztviselői kar és az ezt támogató képviselő testület szabadelvű többségének egyetértésével városunkban sok történt.

Sok szép épület épült: — kölcsön vett milliók árán!

Annyi az új állás, hogy a tisztviselő urak és a kortesekből bejuttatott kezelő és szolgáló személyzet a városházán már nem férnek egymástól.

Minden tanácsnok előtt ott áll egy hajdu s várja a parancsot, s miután nem kap, szopja a makrát; majd ha ezt megunja piszkálja a fogát. Minden tanácsnoki szobában gyakornok morfondíroz. A tanácsnok ur új hasznos befektetésen, új kölcsönön töri a fejét.

Midőn e tekintetben elősmeréssel adózunk a szabadelvű partnak s választottjait többségének, ki kell még is emelnünk, hogy vannak kivételek, kik az árral nem usznak, kik hasonlóan megdöbbennek a mai gazdálkodás szomorú következményein s a kiket éppen azért szívesen látunk helyükön; vonjunk párhuzamot a régi és a jelenkor vezetőinek eljárása közt.

A régi előjáróság jelszava a takarékoság, s annak alapján a vagyon szerzés volt.

A mostanié a hasznos beruházások hamis czíme alatt a kölcsönök utáni szaladgálás.

Csak pár évtizeddel előbb Debreczen városának nem voltak adósságai, hanem igenis voltak jelentékeny aktív követeléseik és számvevői az évi költségvetéseket maradványokkal zárták le.

A mai Debreczennek milliókra menő adósságai vannak, és számvevői nagy deficitet igyekeznek kimutatni. A mostani számvevő modern pénzügyminiszternek is bevalnék!

A régibb előjáróság józan takarékosága s bölcs intézkedései által oda hatott, hogy ne csak a város gazdagodjék, hanem a polgárok vagyona is gyarapodjék. Éppen azért mindég azon volt, hogy a polgárság minden mellőzhető tehertől szabaduljon.

Ma a deficitek korában és megteremtőinek uralma alatt, amikor a városnak közel 60 millió korona értékű törzsvagyona még megvan, a számvevő úgy állítja össze a költségvetést, hogy a bevételi s kiadási tételek közti különbözet megszüntetésére, illetve a mutatózó hiány fedezésére az egyébként is rendkívül magas államadóknak már 60%-át követeli és ezáltal odahat, hogy városunkban a házak értéke legalább 35—40 %-kal csökkent, az adók súlya alatt a polgárok — a drágává tett életfentartás nehézségei mellett — egymásután tönkre mennek.

A mai magisztratus többsége az azt támogató képviselőtestület dédelgetésével azt teszi, a mit az a gazda tett, ki szülei-ről szép és jövedelmező birtokot örökölt, de ő annak egyszerűségével megelégedve nem volt. A portáján levő sarháztól, fonott kerítéstől irtozott; de még azt sem tűrhette, hogy lovai és szarvasmarhai patács istállóiban szorongjanak. Bár birtokából anynyi jövedelme volt, hogy abból a legtisztességesebben megélhetett s még felesleget is maradt, miután a nagyzás hóbortja elővette, lebontatta házat és kastélyszerűt építtetett. Ugy tett az istállókkal s kerítéssel is. Minden szilárd anyagból készült és díszes is volt. A mint megvolt a díszes ház és megfelelők tartozékai, azokhoz új berendezés is kellett. A gazda is már egyszerű életmód dukál. Ösmerőseinek, barátjainak is be kellett mutatni a szép építkezést; ilyenkor pedig a lakoma magyar embernél el nem maradhat.

Ugyde az építkezéshez sok pénz kellett. Nem volt már képes birtokának jövedelméből a kölcsönök kamatait sem fedezni, annál kevésbé jutott a gazdálkodás költségeire. A nagy hiányokat egyideig új kölcsönökkel tömte be, a míg rövid idő alatt meg nem perdült a dob birtoka felett s egy filényi vagyona sem maradt.

Azt kérjük, nem ezen az uton halad-e az ezidőszerint javaslatával előálló tanács és az ezt támogató szavazó tisztviselők és képviselők többsége?

Jó idő óta a helyett, hogy a költségvetésben felesleget mutatna ki s ebből gazdálkodnék, hasznos befektetések czímen kölcsönökből építkeznek. A tisztviselők fizetését az adósságok csinálásával egyidejűleg fel emeltette. A világnak meg is kell mutatni, hogy mennyire halad Debreczen Hiba volna, ha annak és délibábos Hortobágyának bálulására jött — sokszor igen szívelyesen meghívott bel és külföldi nevezetessegeket magyar szíveséggel meg nem vendégelné; gyakori tehát a titulus bibendi. A hiány meg napról-napra növekszik. Kölcsönt kölcsönre kell halmozni s miután azzal a terhek is napról-napra szaporodnak előáll a város pénzügyminisztere s községi pótadót, városi adópótlékot, illetveket, újabb fogyasztási adókat javasol.

Vajjon mikor fog ez az aldatlan s romlásba vezető állapot megszűnni?

Vajjon a tisztelt képviselő urak többsége mikor fogja belátni, hogy a köz és magán vagyonnal való ilyen sáfarkodás bűn s legnagyobb bűn az ösöktől ránk maradt Debreczen város dicső multja ellen?

Vajjon mikor fognak annak tudására ébredni, hogy nagyon silány munkaképességű az olyan szakértő ember, a ki a Debreczen városi két tanácsnoknak munkáját a hivatali órák betartása mellett egy maga elvégezni képes nem volna?

Kaczor.

NAPI HIREK.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága f. hó 15 dik napján, délelőtt 9 órakor a székház nagytermében folytatódólagos rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat gazdag pontjai közül a következő érdekesebbek:

ket böngésztek ki. Lévay Marton, dr. Nagy Gábor, gr. Dégenfeld Pál, Farkas Pál, Soltesz Farkas közigazgatási bizottsági tagok megbízatása az év végével lejárván, a megüresedett tagsági helyeket választás útján töltik be. A vármegyei tisztviselő és vezető személyzet tagjaira napi 6 órai hivatalos óra beosztást kér az alispán. A vármegyei alapokból adott kölcsön után szedett 6¹/₂% kamat jövőben 6%-ben állapíttassék meg. Mely pénzügyintézetben helyeztessenek el a vármegyei alapok tőkái és hiven adott jövedelmei? A Bocskay szobor ügyében kiküldött bizottság jelentése és javaslata. A póttartalekosok behívásáról szóló törvényjavaslat elvetése. A nemzetiségek egyenjogúságáról szóló 1868. évi 44. t. cz. módosítására vonatkozó felirat pártolása. — Segélykérés a zombori Schweidel tábornok szoborra. Az állami tanítók fizetése ügyében intézett felirat támogatása. A községi képviselőtestület által a hajdudorogi községi iskolának államosítása tárgyában hozott határozat jóváhagyása. A hajdunánási Kossuth-szoborra megszavazott 2000 korona jóváhagyása. — Szóval a 66 pontból álló tárgysorozatnak sok fontos és érdekes megbeszélési valója lesz. Ezek között mindenestre egyik megfontolást érdemlő a Bocskai szoborra vonatkozó javaslat. Ebben a kérdésben másként nem lehet eljárni, minthogy a régi hat szabad hajdúváros hajduböszörményi, gyümölcsözetlenül hévertetett nagyobb értékű, régi kerületi hazát elkell adni és a befolyt összeget a szoboralaphoz csatolván, annak segítségével nem az egyikben, de az egykorin hat hajdúváros mindegyikében kell egy egyforma kiállítású és értékű Bocskay szobrot emelni. A méltányosságnak és a régi történelmi hagyományoknak ez a kivétel felel meg.

Városi közgyűlés.

Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága f. hó 12 dikén, az az holnap délután tartja meg a tisztújítás előtti utolsó közgyűlést. Felhívjuk a köztörvényhatósági bizottsági tagokat és pedig pártunknak a tagjait, hogy e közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg. Városunk közügyeit tartsa mindenki oly fontosnak, mely mellőzést nem érdemel.

A szerkesztőségből.

Ujabb Mörlez Pal felelős szerkesztő Hajdunánásról hazaérkezett.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása.

A tisztújító közgyűlés után még egy mozgalmas napja lesz Debreczennek. Negyvenhat törvényhatósági bizottsági tag mandátuma jár le e hó 31-én és ezek helyett választanak újakat, vagy ismét a régieket. A pénteki deczember 12-iki közgyűlés tüzi ki a választás napját és pedig vagy deczember 27-re, vagy deczember 29-re. A kilépő bizottsági tagok névsora a következő: Csapó-utczából Otrókoci Végh János, dr. Kalmár Barna, dr. Kocsár Gábor, Keszei József, Dávid Mihály, Varjas János, Szabó József, Péterfia-utczából: L. Nagy Bálint, Csiky Lajos, id. Kéki József, Török Bálint, Kurucz Miklós, Faragó András, Seres András. Hatvan utczából: Kovacs József, Ker-

Önkéntes árverés.

d. u. 2-től 5-ig szabad kézből eladatnak.

Az eladás naponta folyik és a megvett tárgyak azonnal elvihetők.

Az Arany Bika szálloda bérlete megszűnván, szálloda, étterem, kávéház, pincze és konyha összes kellékei, butorzatai, egy nyári színpad diszleteivel együtt, továbbá 2 Omnibusz, 3 ló szerszámokkal, 2 ígás szekér és igen sok hasznos háztartási tárgyak naponta 9 órától 12-ig,

tész Mihály, Juhász Ignác, Jámbor István, Zöld János, Csath Zsigmond, Kulcsár Endre, Salánki Ferencz, Piacz-utcából: Dr. Király Ferencz, Torday Gabor, Kiss Áron, Beccher Manó, dr. Fejér Ferencz, Kernhoffer József, dr. Burger Péter, dr. Freund Jenő. Varga utcába: Váczy János, Dobieckzy Sándor, dr. Wolafka Nándor, Szentesi János, Nagy Ferencz, Jobbágy János, Harmath Gergely. Kossuth utcából: Dr. Varga Lajos, Némethi Sándor, dr. Bakonyi Samu, Kálmán András, Kulcsár András, Némethi László, Herczeg János, Böszörményi Mihály.

Meghívó.

Vettük a következő sorokat: Városunkban lévő okleveles szülesznök felhívának, hogy dr. Kenézy Gyula bábaképezdei igazgató tanár urnál, a m. kir. bábaképezdén a f. hó 15-től 21-ig délelőtt 10 órától 12 óráig táskával büntetés terhe alatt jelentkezzenek. Debreczen, 1902. Decz 11. Dr. Sárvary Gyula tisztifőorvos.

Egy krajczár . . .

Öngyilkossá lett Aradon egy intelligens ember s mielőtt felakasztotta magát, kitétte az asztalra minden vagyonát: egy krajczárt . . . A szomorú eset hőse: Brenda János butyini születésű, gör. keleti vallású bölcsészeti-hallgató, ki nem tudott megküzdeni az élet nehézségeivel s a nyomor üldözte a halálba. Brenda János tudományos pályára készült, de sanyaru vagyoni viszonyai letérítettek pályájától. Aradon később nagy szükségben tengette életét. Innokoskodott a gör. keleti szentszékenél s doigozott olykor a Tribuna Poporului román napilappal — Nyomora annyira elkeserítette a már 35 éves férfit, hogy ivásnak adta magát és az utóbbi időkben — mint mondják — állandó vendége volt a kocsmáknak. Vasárnap reggel öt óra tájban vergődött haza Valasztó-utca 46 szám alatt levő lakására. A hazbeliek láttak hazatéréset. Ekkor — úgy látszik — már elhatározta, hogy öngyilkos lesz, a mit különben előzőleg barátainak több ízben emlegetett, okul adván, hogy nem bírja nehéz sorsát. Hazajövele után csakhamar végrehajtotta végzetes tette: az ajtófélfára felakasztotta magát. Jellemző az öngyilkos vagyoni viszonyaira, hogy csak egyetlen egy krajczárt találtak hagyatékában. Ezt az egy krajczárt az öngyilkos, mielőtt tettét végrehajtotta volna, ki tette az asztalra. Barátai részvétel kísérték utolsó útjára a tragikus végű embert.

A Zion egyleti tagok figyelmébe.

A következő sorok közlésére kértünk fel: Alapszabályaink értelmében a szavazati joggal bíró egyleti tagok névlajstroma minden év január havában állítatik össze. Ezen lajstromba a december 31-én tagsági járulékokkal hatrálékban levők nevei felvehetőek nem lévén, tisztelettel kérjük tagtársainkat, hogy esetleges hatrálékukat kiegyenlítani sziveskedjenek, nehogy neveik a szavazó lajstromból kimaradjanak. Az előjáróság.

Balmazújvárosi polgárok felhívása.

A postán nyomtatott felhívást vettünk, melyet több balmazújvárosi polgár bocsátott ki. A közsegi tisztújítás ott is pezsgésbe hozta a kedélyeket. Míg egyrészt a községre nehezedett 18 éves rendszerről panaszkodnak és méltán. Most oly képviselők és előjárók választása végett intéz szöveget a közsegi választókhoz, a kik minden tekintetben megfelelnek.

Mendemonda Kalmár Antal művéről.

Kalmár Antal dr. szenzációs közjogi munkája, melyben a magyar nemzet ősi szabadságjogát a 48-as nagy időkre emlékeztető erőteljességgel és bátorsággal hirdeti — különös érdeklődéssel találkozott az egész országban s Debreczenben is. A piros táblas, vaskos könyv számos példányban terjedt el a debreczeni közönség között s pártállás nélkül elismerik mindenütt Kalmár hatalmas tudását és közjogirói készségét. A munkáról és szerzőjéről több ízben volt már alkalmunk megemlékezni. — Ösmertettük a szerző ellen megindított királysértési bűnper mozzanatait s egy két hónappal ezelőtt volt alkalmunk közölni Kossuth Ferencznek és Eötvös Károlynak a könyvre tett nyilatkozatát. Kossuth Ferencz azt mondta, hogy az „előtte ösmertelen szerző minden szavát aláírja”, „Eötvös pedig azt a jelentést tette, hogy „az ifjabb magyar nemzedék bibliája ez a könyv.” Eötvös Károly máskor is, később is nagy szeretettel és dicsérrel nyilatkozott Kalmár könyvéről s elvállalta a szerző védelmét is, azzal a jóslattal, hogy az esküdtbírósg Kalmárt fel fogja menteni. Beksicsék, akik ellen ez a könyv íródott, nagy leenzéssel nyilatkoztak felőle; azt mondták, hogy egy viczinális író viczinális műve az. Ez volt rá minden megjegyzésük. Hanem ugylátszik, ezzel nem szűnt meg a könyvokozta bosszúsága az aulikus köröknek. Arról értesülünk ugyanis, hogy a fővárosban szelében el van terjedve az a hír, hogy Kalmár Antal könyvét Eötvös Károly írta s Kalmár csak ströhmanja Eötvösnek, aki az erős hangú könyvre nem akarta rányomatni a nevét. Ime, így dicsérik a művet a mű ellenségei. Az eddig ösmertelen nevű szerző büszke lehet arra, hogy művet Magyarország egyik legnagyobb írójának tulajdonítják s ezzel akaratiánul is elismerik annak súlyos, valódi értékét. Mert azt talán mondanunk sem kell, hogy csakugyan Kalmár Antal írta ezt a művet s rosszul ösméri Eötvös Karolyt az, aki öröla ilyen irodalmi csalafintaságot föltételez. A tény az, hogy Kalmár Antal nagy munkájának eredeti kéziratával csaknem valamely budapesti könyvkiadót végigjárta; mind meg is dicsérte, de kiadására egy sem mert vállalkozni, míg végre egy maganember adta ki, aki nem is professzionátus könyvkiadó. Különbben érdekes dolog, hogy a „lefoglalt könyv” ma keresettebb Herczeg Ferencz regényeinél s époly könnyen megszereshető, akár a Herczeg-regények. S az efféle rosszakaratu mendemondák csak növelik Kalmár Antal írói híret, mely egykor számos mű nagyságát el fogja homalyosítani.

Jogászok tudományos versenye.

A „Joghallgatók Tudományos Egyesülete” tegnap délután népes gyűlést tartott, melynek tárgyát jogi értekezések verseny felolvasása képezte. A kitűzött díjak közül az elsőt Milotay István 3 jh. nyerte meg a nemzetiségi törvényről szóló értékes itészeti tanulmányával, melyben a jelen volt ifjuság zajos helyeslése között, jogos és éles bírálat tárgyává tette, ezen fajunkra nézve annyira méltatlan és káros dicstelen 67-es törvényt. A Második díjat Fay Arthur 4 jh. nyerte el a nagy vagyonról szóló értekezéssel, Makay Marton 4 jh. felolvasása pedig dicséretben részesült. Ime komoly munkára is képes az ifjuság, ha ebben káros körülmények meg nem gátolják.

Debreczeni példa után.

Érdekes vitája és határozata volt Szeged város köztörvényhatósága egyik kikül-

dött bizottságának. A városi nyomtatványok nagy szükséglete miatt külön városi nyomda felállításának az eszméje került szőnyegre és erre vonatkozólag a bizottság felkérte a tanácsot, hogy a szükséges adatokat szerezzé be. A bizottság e határozatából folyólag Bokor Pál gazdasági tanácsnok javaslatára a tanács — mint a Szeged és Vidéke írja — üléséből átírt Győr és Debreczen város polgármesteréhez, hogy a Győrött, illetve Debreczenben működő városi nyomdára vonatkozó adatokat bocsássa a tanács rendelkezésére.

A pallagi vasut ügye.

A Pallagra építendő vasut ügye a megoldás felé közeleg. A novemberi közgyűlés hosszas huzavona után végre olyan határozatot hozott, hogy saját költségén kiépíteti a vasutat és pedig olyanformán, hogy árlejtést hirdet a vasut építésére. A vasut üzemét a határozat szerint a gazdasági tanintézet eszközölné. A közgyűlésnek ezt a határozatát senki sem felebbezte meg, így azt most felterjesztik a miniszterhez. A miniszter jóváhagyása után azonnal hozzáfognak a vasut kiépítéséhez és így a nyáron már forgalomnak is átadják a Pallagra vezető vasutat, mely nemcsak a pallagi iskola forgalmát mozdítja elő, de a nagyerdei villaépítkezések további fejlesztését is. A merészebb ábrándozók fejében és képzelatében már is ott sorakozik a pallagi vasut mentén a díszet nyáriházak sora, egészen ki a Pallagig, hol a jövő gazdasági akadémia körül idővel egész iskolaváros épülhet még ki. Szép ábrándok, de nem megvalósíthatatlanok.

Faust pénzügyigazgató áthelyezése.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a debreczeni pénzügyigazgatóság vezetőjét Faust Elek pénzügyigazgatót legközelebb áthelyezik, Faust igazgató meglepő és váratlan áthelyezése a házbéradó ügyével áll összefüggésben, mely ügynek fölülvizsgálására különben tegnap Márffy miniszteri tanácsos váratlanul Debreczenbe érkezett.

A horvátok tüntetése Geyer Stefi ellen.

Az a bájos és kiváló hegedűművész aki legközelebb Debreczenben is hangversenyez, kellemetlen tüntetésnek volt kitéve Zágrábban egy magyar nóta miatt. — A horváttestvérek ezen illetlen viselkedéséről ezeket írják Budapestről: A horvátoknak nem tetszik a magyar nóta. — Ez ellen az esztetikai érzés ellen, senkinek semmi kifogása! — Tessék huzasák horvát testvéreink azt a bájos dallam „Kolo”-jukat, amennyit csak tetszik. De az elmúlt hétfőn tüzesvérű horvát hazafiak jónak látták, hogy egy hangversenyen a magyar nóta ellen hangosan tiltakozzanak sőt ezt az alkalmat felhasználták a magyarság elleni tüntetésre is. Itt már a rendőrség is közbelépett. Geyer Stefi a fiatal magyar művész nő hétfőn este Zágrábban hangversenyezett. A közönség minden szám után lelkesen megéljenezte a kiváló művésznőt, kit Dienzl Oszkár zongoraművész kísért. Amikor azonban Hubay „Ugyan édes komámasszony” dallamára irt csárdajelét eljátszotta, a közönség egy része tüntet-

ni kezdett. Különösen, két horvát ifju kezdett zajongani, majd oly nagy lármát csaptak, hogy a további botránynak elejét vevő, a rendőrség kénytelen volt a két zajongó ifjut letartóztatni. A hűvösön aztán horvát honfiui lelkesedésük kissé lehülhetett.

Az új kézbesítő-utasítás.

Nagyfontosságú körrendelettel intézett Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz. A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény ugyanis körvonalozta a közigazgatási hatóságok részéről a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítésénél követendő eljárás alapelveit és felhatalmazta a miniszteriumot, hogy a kézbesítő eljárás részleteit rendeleti úton szabályozza. Ennek alapján a miniszterelnök megállapította a kézbesítő utasítás szövegét s elhatározta, hogy ezt az 1903. évi január hónap elsejével életbe lépteti. — A kézbesítő-utasítás kibocsátása és életbeléptetése ismét jelentősebben előbbre viszi a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény fokozatos végrehajtását, amely az 1902. évi január elsején életbeléptett jogorvoslati utasítással vette a kezdetet. Különös gondot fordított a miniszterium arra, hogy az új kézbesítő-rendszer a hatóságok és hatósági közegek mostani munkáját jelentékenyen könnyítse, de emellett a postára se rójon túlságos megterhelést, mely különben ezentúl a főszerepet fogja vinni a kézbesítésnél. Arra is figyel a kormány, hogy az új kézbesítő-rendszer sem az államnak, sem a községnek nagy költségére ne kerüljön s egyszerű és mégis megbízható legyen, a magánfelekre nézve pedig semmiféle hátránnyal ne járjon. Az új kézbesítő-utasítás csakis a szorosabb értelemben vett kézbesítő-eljárást vagyis a Magyarországon föladdott és Magyarországon kézbesítendő közigazgatási iratokkal való elbánást szabályozza, de nem öleli föl a tagabb forgalmat kifejező hivatalos levelezésekre vonatkozó összes szabályokat. Ez utóbbiakra később kerül a sor. A városi bejelentő hivatalok részéről amelyek egyszersmind központi kézbesítő, hivatalok is lesznek, az igényekhez mért részletesebb kézbesítő-utasítást fognak kiadni. A megmagyarozást igénylő hivatali iratokat a bejelentő-hivatalhoz — mint központi kézbesítő hivatalhoz — kell címezni és pedig már az 1902. évi december hónap 30 ikától kezdődőleg. Ugyanezek a bejelentő hivatalok teljesítik, az 1903. évi január elsejétől kezdve, azokat az igazságügyi kézbesítéseket is, amelyeket idáig a községi kézbesítő-közsegek végeztek el. Fölhívja végül a belügyminiszter a hatóságokat, hogy gondoskodják sürgősen a nyomtatványok előállításáról s hogy általában minden szükséges lépést tegyen meg az iránt, hogy az új kézbesítő rendszer, a közszolgálat és a nagyközönség érdekében, az 1903. évi január hónap elsején országszerte zavartalanul életbeléphessen.

A rendőrök és hajduk ruházata.

A rendőrök és hajduk ruházatára a városi tanács árlejtést hirdet. Ma tartott tanácsülésen állapították meg az árlejtés feltételeit. A tanács ezuttal nem 3 hanem 6 évre hirdeti meg a pályázatot. Pályázatok beadásának határideje december hó 27 délután 5 óra, Ezen hirrel egyidejűleg felemlítjük azt a rokonvonatkozású hirt is, hogy a rendőrbiztosok kérelmet intéztek a városi tanácshoz, hogy ruházatukat ezután ne természetben hanem pénzben adják ki nekik. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a kérelemmel

és egyhangu határozattal kimondta, hogy a kérelmet nem teljesíti.

A biboros fogata.

Rómában történt: Szanminiatelli-Zabarella biboros fogata elgázolt tegnap egy 11 éves fiut ki halálosan megsérült. Nagy néptömeg fogta körül s követelte a rendőröktől, hogy kikísérjék be a főpapot. Ez meg is történt és csak akkor bocsátották el a biborost, amikor kocsisával együtt aláírta a kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet.

Párbaj a Gotterhalte miatt.

Nagy megbotráncozást keltett a minap Sátoralja-Ujhelyen annak hirt, hogy egy honvédtiszt egy ottani vendéglőben a Gotterhaltét huzatta. A dolgot szövé tette a Felsőmagyarországi Hirlap is és dr. Buza a lap szerkesztője, valamint dr. Bánóczy Kálmán a lap munkatársa hazafias leczkében részesítették a hőhár-himnusz barátját, ki nem állotta, hogy nyilvánosan tanuságot tegyen az érzéséről. A cikk következtében Fejes Kálmán miskolci honvédszázados mindkét újságíró provokálta. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, mely mint Sátoralja-Ujhelyről írják, — ma ment végbe. A párbajban dr. Buza a kezén sebesült meg könnyebben Fejes Kálmán százados pedig a jobb felső karjára kapott súlyosabb természetű vágást, dr. Bánóczytól. Fejes százados sebesülése oly súlyos, hogy attól lehet tartani, hogy kezét nem fogja használhatni. Dr. Buza, mint egy későbbi távirat jelenti, a könyökére, dr. Bánóczy pedig a lágyékára kapott vágást. A Felsőmagyarországi Hirlap mai száma nem jelenhetett meg.

Karakánkodás és kötőlözködés.

A kormánypárti laptárs, a tisztelt Szabadság, mai számában ismét szabadoskodik; mert annyira kihozták a sodrából a tisztújításra vonatkozólag közreadott tárgyilagossá czikkeink. — Minkünk ezen karakánkodást és kötőlözködést — voltaképpen — figyelemre méltatni sem érdemes, azért az abba rejtett gonoszkodásokat még visszautasításra sem érdemeltük; de amennyiben a cikkelyecskében a szerkesztőséget illetőleg is gyanúsítás foglalnak, erre nézve, tájékoztatjuk a kollegát. Vegye tudomásul, hogy a „Debreczen” a függetlenségi pártnak a közlönye; azért tehát e párt közlöny irányja nem vedlik a személyi érdekek változása szerint. E lap irányításának nincsenek újabb vagy régibb kezelői. — E lap egy nyomon halad és ez nem más, mint a melyet a párt elvek és határozatok fölfelreérthetetlenül nyomdokoltak ki előtte.

Gázrobbanás Nagyváradon.

Nagyváradról jelentik: este 11 órakor a nagyváradai légszeszgyárban nagy robbanás történt. Egyidejűleg a városban az összes helyiségekben elaludtak a gázlángok. Eleinte az óriási detonációra, melylyel a robbanás járt, mindenki azt hitte, hogy az egész légszeszgyár a levegőbe repült. Nagy embertömegek siettek a gyár felé. Ott kiderült, hogy csak a tisztító retorta és az azzal kapcsolatos raktár robbant fel. A nagy tartályok nem robbantak fel, mert a hozzájuk vezető váltókat még idejékorán

elzárták. Ember életben nem esett kár. A robbanás oly erős volt, hogy a raktár és retorta fedelét az utca tulsó felére dobta és a környéken lévő házak ablakait a légnyomás bezúzta. A kár körülbelül 8-10.000 korona. Holnap már valószínűleg ismét lehet légszeszt előállítani, de a kár helyreállítása több napi munkát fog igénybe venni.

Vers a hamis bankón.

A Pesti Naplóból olvassuk: — A nagyikindai vásáron keserves csalódás érte a minap Patyk Mihály gazdát. Egy szélhámos, akit Petru Györgynek hívnak, megvette a tehenkéjét 160 koronáért s ott-hon küldte, hogy a nyolcz darab huszkoronas papírpénz egytől-egyig hamis és a bankón a következő vers olvasható:

Áldott kis ország ez a Magyarország,
Mindent, mi itt van, két kézzel osztják.
Nem kérdezi mi vagy, magyar, zsidó, vagy tót,
Boldogulsz, ha van egy kis protekciód.

A jámbor gazda csak később fedezte föl, hogy a csalo hamis pénzt nyomott a kezébe.

Alföldy Károly

táncziskolájában a második tanfolyam december hó 15-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia u. 2 sz.

Debreczeni rövid hírek.

Felismert hulla. Mult hó 20-án a Gilyányi laktanya mellett halva találtak egy 70 éves embert. Annak idején nem tudták megállapítani kilétét. Most már tudja a rendőrség kiesoda volt a hulla. Braun József büd-szentmihályi 70 éves foglalkozás nélküli egyén.
Tolvaj cigányasszonyok. Két cigányasszony Lakatos Fani és Lakatos Mária kártyavetés ürügye alatt bement Kigyó-utca 22. számú házba Lénárt Imréné lakásába és senkit sem találva ott, ruhaneműt és sok más apróságot összeszedtek. Épen távozni akartak, mikor az ajtóban találtak Lénártnéval. A rendőrségnek adta át a tolvaj asszonyokat.
Meglopott utazó. Schöberg József kereskedelmi utazót szállásán meglopták. Pénzét és vasuti bérletjegyét lopák el. A rendőrség keresi a vakmerő tolvajt.
A sütőmunkások vasárnapja. A debreczeni pékek ellene vannak, hogy rájuk is kiterjesztessék a vasárnapi munkaszünetet. A sütőmunkások emlékiratot terjesztenek a miniszter elé a vasárnapi munkaszünet betartása tárgyában.

A ki a karácsony és újév alkalmára olcsó és szép arany és ezüst ajándék tárgyakat akar vásárolni, az forduljon Hoff Albert ekszerészhez, kinek üzlete előbb a városháza alatt, most pedig a városházával szemben piacz-utca 29 sz. alatt, a „Debreczenhez” címzett sörház épületében hátul az emeleten van, a hol mindenféle arany és ezüst ékszerek dús választékban vannak raktáron, valamint női és férfi zseb órák leg-szebb kivitelben meglepő olcsó áron beszerezhetők ajánljuk a n. e. közönség b. figyelmébe. Ugyan ott minden e szakba vágó megrendelések, javítások és vésnői munkák a legjutányosabban készíttetnek.

SZINHÁZ.

A „Katalin“ zeneszerzője törvényben.

A „Katalin“ című operette zeneszerzője, Fehér Jenő ur, ki mint bebizonyult füttyörészve szokta a zeneszöveget kótára diktálni az iráshoz értő karmestereknek, ujabban ismét a bíróság előtt szerepelt. Ezuttal nem mint vádló de mint alperes.

Való igaz ugyan, hogy a jómúltkori vádlósága sem járt szerencsével, mert tudvalevőleg a Guthi Soma dr. nagyhatású tréfás védő beszéde után (mely a segény zeneszerzőt közmulatságra szolgáltatva ki) a vádolt Nagy Endre jeles ifju író, a Pesti Napló tehetséges munkatársát felmentették, hogy az állítólagos plagium“ vád tréfásközlése által a kiváló zeneszerző füttyülési képességein sertő csorbát ejtett volna, legfeljebb a túl érzékenységre hajlandó kodélyt (melyet még a börzei élet sem edzett meg) csiklandozta meg kissé . . . De mint alperes sem volt szerencsésebb a „Katalin“ operette zeneszerkesztője, mert mint az egyik budapesti lapársunkból olvassuk, most meg a füttyös zeneszerkesztéséből kifolyólag pénzfizetésre marasztalta el az egyik kerületi járásbíró. Fehér Jenő bizonyára kifogja heverni ezen pénzfizetési marasztalást is, sőt némi-némileg még örülhet is az ítéletnek mert most már ismét bírósággal bizonyíva van, hogy ő ujjabb „európai híru operettek“ szerkesztésével is foglalkozik. Hogy miként? . . . Elmondja az alóbb következő hir, mely a Debreczen olvasó ira azért is érdekes, mert hisz az európai híru „operette szerkesztő lapunk ellen is sajtópört indított a „Katalin“ra vonatkozó jóindulatu figyelmeztetésünk miatt.

Hamlett.

Ismét klasszikus estéje volt a színháznak Shakespeare-darabot és pedig a legnevezetesebbek egyikét, a dán királyi ködös történetét adták elő. In magnis et voluisse sat est. Ilyen súlyos feladatra vállalkozni már magában is érdem, elismerésünk érte az igazgatónak és a tarsulatnak.

A darab legsúlyosabban a Hamlet kralójára nehezedik. Föltétlen méltánylast érdemel Klenovics, hogy erre a nagy feladatra vállalkozott. Hamlet olyan szerep, melynek minden mondata külön tanulmányozást követel s az előadó színésztől odaadó, farasztó munkát. Klenovics alakítása nagy szorgalomra és a szerepben való lelkes elmélyedésre mutatott. Nehány jelenetet igazán szépen játszott meg, így különösen az Oféliával való jelenetet s a második felvonás nagy monológját. Kevésbé sikerült a híres bölcselkedő „Lenni vagy nem lenni“ kezdetű monológja. Sokat rontott a hatásból az a rossz szokása, hogy a jelenetek végén úgy rohan ki a színről, mintha a kulisszát is magával akarná rántani.

Szépen játszott még Menszáros Margit, kinek különösen sikerült a negyedik felvonásbeli ötülesi jelenete, azután Sebestyén,

ki egy verset szavalt el nagy erővel és Krémer, a ki mint sirásó jellemző Shakesperei alakot mutatott be.

A többiek játékaról különösebb megjegyzésünk niocsen, ha csak az nem, hogy egyesek még annyi fáradságot sem vesznek maguknak, hogy a tulajdonneveket eszközben tartásuk, így történhetett aztan, hogy Laertes helyett következetesen Leartest hallottunk.

A jelenetek közül többet kihagytak, amit menthetővé tesz a darab hosszúsága, a Fortinbras jeleneteit azonban, mint lényegeseket jobb lett volna meghagyni. A diszletek szepek voltak.

(—s—c.)

Operette-szerkesztés akadályokkal.

Fehér Jenő, kinek „Katalin“ című operette miatt csak a multkoriban volt sajtópöre, a nyáron elhatározta, hogy ujjabb európai híru operettet ír, még pedig ez uttal a Magyar Színháznak. Mikor a szövegkönyvet már megkapta a librettistájától, arra kérte Donáth Lajos karmestert, hogy ne menjen el nyári szabadságra, hanem maradjon a kedvéért Budapesten, hogy elfüttyöhessen neki operettjét. A karmester azt állítja, hogy a szerző négyszáz koronát ígért neki a fáradságért. Mikor azonban fizetésre került a sor, szerző nem akart fizetni. Igaz ugyan, hogy az operett színrehozatalából semmi sem lett, de azért Donáth ragaszkodott a kikötött honoráriumhoz és Fehér Jenőt bepörölte a négyszáz korona erejéig. A pör során Barna Izsó karmestert is kihallgatták, aki bizonyította, hogy Donáth csakugyan dolgozott a bepörölt zeneszerzőnek. Ma hozta meg az V. kerületi járásbírósnal dr. Vályi bíró az ítéletet, melylyel Fehér Jenőt a Donáth karmester négyszázkoronás honoráriumának, valamint a perköltségeknek megfizetésére kötelezte.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erickmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Midőn Czebedének megmagyaráztam, hogy foglyuak vnn és azt védeimeztük, haragosan ellenünk fordult, majd a fas ölba lépvén, az odamenekült öreg őrnagy némán nyujtotta felé kardját, de volt mellette még egy katona is, a ki németül könyörgött:

— Franczia kegyelmezz nekem . . .

Ne gyilkolj meg!

Kint az udvarról még hallatszott a mézárálás áldozatainak halalsikoltása, de a Czebede szive elfágyult e kérő hangra és így szólt hozzájuk:

— Na jó . . . Hát foglyaim vagytok.

Távozván, maga után behuzta az ajtót. E pillanattól kezdve nem mozdultunk innét, csak mikor ismét perdült a dob és ismét sorakozott a legénység. Czebede ekkor jelentette Florentin kapitánynak, hogy mi egy őrnagyot és egy katonát foglyul ejtettünk. Még három-négy más német katonával csukták be őket egy szobácskába, a két nassauai zászlóaljából ennyien maradtak életben azok közül, a kik Haie-Saintet védelmezték.

Ezenközben odakint is nagy mézárálás volt. A nassauiak védelmére siető másik két zászlóaljat a mi vérteseink mézárólták le, ugyannyira, hogy e pillanatban mi voltunk a győztesek, a helyzet urai. Tönkre vertük és elfoglaltuk az angolok szélső fővédelmi őrhelyet és most már a középhad ellen intézhettük a nagy támadást, mely által az elleniséget a brüsszeli uttól elvághattuk és a soigner i erdőségbe szoríthattuk, mely felé igen járhatlan rossz utak voltak.

A mi csatánk sikere elővult készítve, mert most már jó fedezék mellett kétszázlépésnyivel közelebbre közelíthettük meg az angolok állását, innét egyetlen rohanással támadván rájuk. És dicsekvés nélkül mondhatom, hogy legjobb meggyőződésem szerint a lovasságunk okos támogatásával, egyetlen szuronyrohammal keresztül törtük volna a hadvonalukat. Egy óra elégséges lett volna a szükséges haderő összehuzására és aztán egyszerre végeztünk volna mindennel.

— Folyt. köv. —

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelentékeny árszállítással

nagy karácsonyi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint: **a legujabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálak, Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ágys és asztalterítők, Uri divatcikkék, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek, Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.**

Határozott árak. Előzékeny kiszolgálás.

15827—1902.

Árverési hirdetés.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Nagyerdő és savóskuti erdőnek 1092/3 évben téli legeltetésre sertések részére nyilvános szóbeli árverésen leendő bérbeadása rendeltetésén el, ezen árverés megtartására határidőül **f. é. 1902 decz. 13-ának d. e. 10 órája** a gazdasági ügyosztály hivatalos h. lysiségében (városház I. em. 14 sz.) tüzetik ki s ezen árverésre az érdeklődők meghivatnak. Kikiáltási ár a nagyerdőre 1000 kor. — a savóskut-
ra 1000 kor.

Debreczen, 1902. decz. 9.

A városi tanács.

Karácsonyi és Ujévi ajándéknak

Tisztelettel **Harth Gusztáv** fényképész. Debreczen, piacz-utca 34.

a legökéletesebb fényképek **Harth Gusztáv műtermében** készülnek. Ugyszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak **arczképes igazolványhoz** szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban**. Maradékok féláron.

Csak tiszta darált kávévet vegyünk

1 deca tea 3 kr., nagyüveg igen jó rum 22 kr., egész szemű hurka rizs 14 kr., hófehér só 12 kr., 1 kg. szép nyers kávé 1 frt, 1 liter prima szag nélküli szalon petroleum 12 kr. Minden legolcsóbban beszerezhető Rosenthal Sándornál Csapó-utca 16. sz.

Uj! Czimbalom Uj! Pedálos 75 forinttól feljebb.

Legújabb találmányom zongora vasszerkezettel. Zongora tiszta csengő hangu 10 évi jótámas. 3 havi ingyentanítás. 2 évig sem kell hangolni, részletfizetés. **Mindenféle hangszereket** nagy választékban tartok és azok alkatrészeit, kitűnő hegedű és czimbalom hurrok, czimbalom fevjott hur 1 drb. 9 krajczár saját műhelyemben készült. Javításokat művészi szakértelemmel bármilyen hangszert a legkomplikáltabbat is felelőség mellett készítek. Régi hangszert veszek, vagy becserelek.

Becsés pártfogását kérve, tisztelettel

Komáromi M. műhangszer készítő.

Hangszerterem főtér 41. Első em. főtörszével szemben.

Egy minden háztartásnál nélkülözhetetlen nagy haszonnal járó fogyasztási cikk

tömeges gyártásának joga

egyes városok vagy az egész Magyarországra

eladó.

Az ezen cikkkel már más országokban elért nagy eredmény a gyárosoktól megküldött igazoló levelekkel bizonyítható.

Bővebb tájékoztatást díjtalanul ad

R. Fallnichts Laboratórium G. m. b. H. Hamburg — Eidelstedt

Unghváry László
(Czegledi) 300 holdas bortermő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőfaiskolájának, árjegyzéke megjelenti, hogy 5 krajczártól fellelő nemes csemege, 2 forinttól fellelő suma és gyökeres szőlővesszők; továbbá —16—18 forinttól fellelő sajáttermésű rendkívül finom sárgaborsókap-hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfavadonca, akác- és gleditschia-csemeték. **Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.**

Nincs többé szoba füst. Minden kéményt megjavít.

Elismert legjobbműködés.

150.000 darab forgalomban.

„John”-féle kéménytoldó egyedüli főraktár **LUKÁCS VILMOS** cement burkolati, tetőfedési és aszfalt vállalatánál, Debreczen, Hatvan-utca 5.

TRILBY

kitűnő pezsgő

KLEINOSCHEG TESTVÉREK

cs. és kir. udvari szállítók

Budafok.

1595—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2457/5 — 1902. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Chr. Weyrauch et Compzég részére Szabó József debreczeni lakostól 56 kor. tőke, ennek 1901 é. május hó 6-tól számítandó 5% kamatai és eddig összesen 18 kor. 84 fill. perköltség erejéig 1902. e. szeptember 6 án bíróilag felülfoglalt és 1240 koronára becsült háziutorok, egy üveg batár, szán és egyéb ingóságok **1902 évi december 27-én d. u. 2 órakor** kezdetét vevendő és alperes lakásán, Csapó-utca 47 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. dec. hó 8-án. **Török Péter** bir. kiküldött.

Szives figyelmébe ajánlva czégem.

Eredeti angol, francia **divat szöveteim** megérkeztek,

azokat igen szolid árban izléses kivitelben ajánlom a szép és elegáns ruhát viselő uri közönség figyelmébe, szöveteim valóságáért kezdekem.

Antal Vincze férfi szabó, divat-üzlete **Simonffy-utca 1 szám.**

A tisztviselő egylet szállítója.

Magyar- és diszruhák a legszebb kivitelben.

Szabott szolid árak.

Elismert pontos kiszolgálás.

Édes Teavaj

Akác virágméz sejtekben és csurgatott

Feltört francia diobél

Lengyel gomba

Édes magyar Mustár

Mustkolbász dioval

Füstölt rajna lazac

Friss idei szalami

Baraczk lekvár

megérkeztek

KONTSEK GÉZA kereskedésébe, **Kossuth-utca.**

Korona Áruház.

Nagy karácsonyi vásár!

Megérkeztek

Az első debreczeni **Korona áruházba** Simonffy-utca 1. (városi bérház.)

A legújabb és legpraktikusabb gyermek játékok, Mechanikus állatkák, diszmuáruk, zenélő 3 részes tükrök, albumok, képes lap tartók, Emlék könyvek, **chinai ezüstgyertyatartók, gyümölcs, névjegy-, kenyér kosarak** stb. ahol a legolcsóbb árban beszerezhetők.

Rendkívüli nagy választék karácsonyfa díszítésekben. **Férfi ingek gallér, kézelők és nyakkendők** mesés olesó árakban.

A n. é. közönségnek magunkat b. figyelmébe ajánlva Tisztelettel **KEPES és FRIEDMANN.**

Korona Áruház.

Pokróczok
 Lovakra!
 Szoba padlóra!
 Léghuzam ellen!
 Iróasztal elé!
 Flanell takarók!
 Plüss uti-takarók!
 Plaidek!
 Erdélyi hosszú szőrű
 eserge pokróczok!
 nagy választékban kaphatók
Bosznay J. és Társa
 új szőnyegházában
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.

Nemcsak a magasabb, de a legszerényebbnek is megfelelő

Gyermekjátékok

és

karácsonyi ajándék tárgyak

a legjutányosabb árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipararu üzletében. 3.

Alkalmas karácsonyi ajándék.

BOROVICKA.

(Fenyő ital — Trencsényi.)

Orvosilag ajánlt gyomor erősítő alkalikus ital, literenként minden nagyságu kosárba font butykos — vagy üvegben a 2 korona posta utánvétellel.

Viszont eladóknak hordóknak nagybani árak mellett.

Steiner Armin,

PÓSTYÉN.

Boróka és Szilvórium gőzfőzde.

Eladó buzatermő föld.

Debreczen közelében Balmazújváros és Hajduböszörményhez is közel fekvő, mintegy 600 kat. hold legkötőbb buzatermő föld kisebb, nagyobb részletekben (akár egy holdanként)

eladó.

A fizetési feltételek nagyon előnyösek.

Bővebb felvilágosítás **dr. Lukács Emil ügyvédnél** (Debreczen Piacz-utca 38 sz. a. nyerhető.)

Legszebb karácsonyi ajándék

MERCURBANK

karácsonyi sorsjegycsoportja.
250.000 korona nyerhető !!

1 Jótékonycélu államsorsj. ára 4. — kor.
 1 Józsv sorsjegy „ 10.50 „
 1 negyed osztályosorsjáték „ 8. „
 22.50 kor.

A három együtt csak 20 korona.
 Megrendelések postautalványon
MERCURBANK Budapest (Mercurpalota),
 IV. Váczy-u. 37.

A közelgő ünnepek alkalmából

ajánljuk a legjobb hírnevű **termelőktől** beszerzett, tisztán kezelt, természetes **asztali, pecsenye, csemege**

vörös és fehér borainkat, úgy mint:

Balatonmelléki, Magyarádi, Küküllőmenti, Érmelléki, Szamorodni, Tokaji stb. Teutsch, Dr. Szabó, Palugyay, Dietzl, Schlumberger urak pinczészeteikből.

Francia pezsgőket:

Pommery, G. H. Mumm, Cliquot és az Ambertin világ ceégektől.

Magyar pezsgőket:

Törley, Francois, Littke és Braun gyárosoktól.

Spanyol borokból:

Madeirát, Malagát, Cherrit, Muscatlunelt stb.

Francia, Orosz és Lengyelországi liköröket, — továbbá

Czukorkákat és déli gyümölcsöket diszes dobozokban és kimérve. Aranyárga tisztított mazsolát, diobelét, mákot s minden e szakmába vágó árut

elnyös árak és a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Tisztelettel: **Geréby Fülöp Utóda.**

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használt: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szelégőresét s a tagrágatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felhűffögést, a száznak s a gyomornak büztét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiüéseknel, megszünteti a fejfájást, szakgatast, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üvege! 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a sz rnek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szorból. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cím: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Prograda bei Rohitsch Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostárai szemben.